

សៀវភៅធម៌ខ្មែរអង់គ្លេសភាគប្រាំមួយស្តីពី

The Khmer and English Dhamma Book Part VI

ព្រះធម៌គួរយល់ដឹង ភាគ១

The Dhamma To Be Known Part I

រៀបរៀងដោយ ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាពភិក្ខុ **រ៉េន រដ្ឋា**

Compiled by Venerable Santacitto **REN RATHA**

សៀវភៅធម៌ខ្មែរអង់គ្លេសភាគប្រាំមួយស្តីពី
The Khmer and English Dhamma Book Part VI

ព្រះធម៌គួរយល់ដឹង ភាគ១

The Dhamma To Be Known Part I

រៀបរៀងដោយ ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាពភិក្ខុ រ៉េន រដ្ឋា

Compiled by Venerable Santacitto REN RATHA

ញោមស្រីបង្កើតរបស់ ភិក្ខុសន្តតិក្កោ វ៉ែន រដ្ឋា នៅចេតិយពុទ្ធគយា

រៀបរៀងដោយ ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាព ភិក្ខុសន្តតិក្កោ វ៉ែន រដ្ឋា ជាសាស្ត្រាចារ្យ គង់នៅ ក្នុងវត្តទិព្វវិមាន ឃុំស្ទឹងសង្ការ ស្រុករតនមណ្ឌល ខេត្តបាត់ដំបង ប្រទេសកម្ពុជា ព.ស.២៥៦៤

Forwards

The title of this book is “**The Dhamma To Be Known Part I**”. It is my fifth achievement, but if we include a book written in only Khmer language, it becomes sixth achievement. It is written in both, Khmer and English languages. One section is written in Khmer language and another one is in English. Such compilation is made based on people’s needs in the present time. As you know, we, Cambodians, accept English as Foreign Language. And we almost use English in sections such as studying, teaching, guiding, making communication and etc.

My purpose in compiling this book is to help students, university students and laypeople in knowing the Buddha’s teachings. Having known his teachings, they really practice them in their daily lives. Because of dharma practice, they get happiness and prosperity.

Dibbavimāna Temple, Ratanak Mondul District,

Battambang Province, Cambodia

The 8th of the waxing moon of Cetra B.E.2564.

Venerable Santacitto Ren Ratha

ការប្តូរការងារ

ចំណងជើងសៀវភៅនេះមានឈ្មោះថា «ព្រះធម៌គួរយល់ដឹង ភាគ ១ » ដែលជាស្នាដៃលើកទី៦ (លើកទី៧ រួមនឹងសៀវភៅសរសេរជាភាសាខ្មែរសុទ្ធ) របស់ខ្ញុំ ។ វាត្រូវបានសរសេរជាភាសាខ្មែរផង ភាសាអង់គ្លេសផង ដែលមួយចំហៀងត្រូវបានសរសេរជាភាសាខ្មែរនិងមួយចំហៀងទៀតត្រូវបានសរសេរជាភាសាអង់គ្លេស ។ ការរៀបរៀងបែបនេះ ធ្វើឡើងផ្អែកទៅលើតម្រូវការរបស់មនុស្សក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ។ ដូចដែលអ្នកបានដឹងហើយ យើងជាខ្មែរទទួលយកភាសាអង់គ្លេសជាភាសាបរទេស ហើយយើងប្រើភាសាអង់គ្លេសស្ទើរតែគ្រប់ផ្នែកទៅហើយ ដូចជា ការសិក្សារៀនសូត្រ ការបង្ហាត់បង្រៀន ការណែនាំ និងការទំនាក់ទំនងជាដើម ។

គោលបំណងរបស់ខ្ញុំក្នុងការរៀបរៀងសៀវភៅនេះឡើង គឺដើម្បីជួយសិស្សនិស្សិតនិងពុទ្ធបរិស័ទ ឱ្យមានការយល់ដឹងពីព្រះធម៌របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្រោយពីសិស្សនិស្សិតនិងពុទ្ធបរិស័ទ បានយល់ដឹងព្រះធម៌របស់ព្រះអង្គហើយ ប្រាកដជាមានការប្រតិបត្តិនូវធម៌របស់ព្រះអង្គនៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេមិនខានឡើយ ។ ដោយសារតែពួកគេប្រតិបត្តិនូវធម៌ហ្នឹងឯង ទើបពួកគេបានសេចក្តីសុខនិងសេចក្តីចម្រើន។

វត្តទិព្វវិមាន ស្រុករតនមណ្ឌល ខេត្តបាត់ដំបង ប្រទេសកម្ពុជា
ថ្ងៃ ៨ កើត ខែ ចេត្រ ព.ស. ២៥៦៤.
ភិក្ខុសន្តចិត្តោ វេន រដ្ឋា

Acknowledgements

I would like to express my colossal thanks and appreciations to all venerable monks, laymen and laywomen who shared their valuable time, physical and mental strength and financial support with me to complete this book. This work would not be completed if they did not sponsor and support it.

If you want to read my books by smart phone, you can contact me via Tel: (855) 962643148 or FB: Ren Ratha. I will tell you how to get them. Besides, you can go to Google and type the following Khmer tittles:

១. កម្មឱ្យផល (តាមលំដាប់) ភាគ ១

២. កម្មឱ្យផល (តាមកាល) ភាគ ២

៣. ឋានសួគ៌ ៦ ជាន់ ភិក្ខុសន្តចិត្តោ វេន រដ្ឋា

៤. ព្រះចេតិយនៅភូមា. ភិក្ខុ សន្តចិត្តោ វេន-រដ្ឋា.

៥. ព្រះធម៌គួរយល់ដឹងភាគ ១

Thank you!

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាព សូមថ្លែងអំណរព្រះគុណនិងអរគុណ ចំពោះ ព្រះសង្ឃគ្រប់ព្រះអង្គ និង ឧបាសក ឧបាសិកា យ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ដែលបាន លះបង់ពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ព្រមទាំងប្រាក់កាក់ មួយចំនួនចូលរួមជាមួយខ្ញុំ ដើម្បីរៀបរៀងសៀវភៅនេះរហូតដល់ចប់ ។ វា នឹងមិនត្រូវបានបញ្ចប់ ប្រសិនបើព្រះសង្ឃនិងពុទ្ធបរិស័ទមិនបានឧបត្ថម្ភ និងគាំទ្រកិច្ចការនេះ ។

ប្រសិនបើលោកអ្នក ចង់អានសៀវភៅរបស់ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព តាមរយៈទូរសព្ទស្មាតហ្វូន លោកអ្នកអាចទាក់ទងខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព តាមទូរសព្ទលេខ ០៩៦ ២៦៤ ៣១ ៤៨ ឬហ្វេសប៊ុក Ren Ratha ។ ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព នឹងប្រាប់លោកអ្នកនូវវិធី ដើម្បីបានសៀវភៅអាន ។ ម្យ៉ាងទៀត លោកអ្នកអាចចូលទៅកាន់ Google ហើយសរសេរ នូវចំណង ជើងដូចខាងក្រោម៖

- ១. កម្មឱ្យផល (តាមលំដាប់) ភាគ ១
- ២. កម្មឱ្យផល (តាមកាល) ភាគ ២
- ៣. ឋានសួគ៌ ៦ ជាន់ ភិក្ខុសន្តចិត្តោ វេន រដ្ឋា
- ៤. ព្រះចេតិយនៅភូមា. ភិក្ខុ សន្តចិត្តោ វេន-រដ្ឋា.
- ៥. គោលធម៌គួរយល់ដឹងភាគ ១ ។

សូមអរព្រះគុណនិងអរគុណ!

Contents

Text	Pages
1. A Person Is in Darkness and Bound for Darkness.....	1
2. Cūḷakammavibhaṅga Sutta.....	4
3. Anuttariya Sutta (Unsurpassables Natures).....	17
4. Gods Notes Names and Surnames of Human Beings.....	24
5. Acinteyya Sutta (Unthinkables).....	28
6. Dakkhinā Sutta (Purities in Gifts).....	29
7. Persons Resemble Rain-clouds.....	31
8. Persons Resemble Pots.....	33
9. Sumana Sutta.....	36
10. Attarakkhita Sutta (Self-Protected).....	40
11. Persons Resemble Mangoes.....	42
12. Persons Resemble Mice.....	45
13. Persons Resemble Oxen.....	48
14. Persons Resemble Trees.....	50
15. Persons Resemble Snakes.....	52
16. He Is Low and Low.....	55
17. Ways of Living Together.....	58
18. Nakula Sutta.....	61
19. Anattalakkhaṇa Sutta.....	66
Others.....	

មាតិកា

ឈ្មោះអត្ថបទ

ទំព័រ

១. បុគ្គលមកងងឹត ទៅវិញងងឹត.....	១
២. ចូឡកម្មវិភាគសូត្រ.....	៤
៣. អនុត្តរិយសូត្រ (សូត្រសម្តែងពីធម្មជាតិដ៏ប្រសើរបំផុត).....	១៧
៤. ពួកទេវតាកត់ឈ្មោះមនុស្សល្អទុក.....	២៤
៥. អចិន្តេយ្យសូត្រ (ហេតុដែលមិនគួរគិត).....	២៨
៦. ទក្ខិណាសូត្រ.....	២៩
៧. បុគ្គលប្រៀបដូចជាមេឃ.....	៣១
៨. បុគ្គលប្រៀបដូចក្អមទឹក.....	៣៣
៩. សុមនសូត្រ.....	៣៦
១០. អត្តរក្ខិតសូត្រ (សូត្រសម្តែងពីការរក្សាខ្លួន)	៤០
១១. បុគ្គលប្រៀបដូចផ្លែស្វាយ.....	៤២
១២. បុគ្គលប្រៀបដូចសត្វកណ្តុរ.....	៤៥
១៣. បុគ្គលប្រៀបដូចគោបម្រើ.....	៤៨
១៤. បុគ្គលប្រៀបដូចដើមឈើ	៥០
១៥. បុគ្គលប្រៀបដូចអាសិរពិស (ពស់)	៥២
១៦. បុគ្គលមកទាប ទៅវិញទាប.....	៥៥
១៧. ទុតិយសង្ខាសសូត្រ (ការនៅរួមគ្នាជាស្វាមីភរិយា)	៥៨
១៨. នកុលសូត្រ.....	៦១
១៩. អនត្តលក្ខណសូត្រ	៦៦
ដទៃផ្សេងៗទៀត.....	...

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Homage to the Blissful one, the Worthy One, the Fully Enlightened One

(repeat three times).

1. A Person Is in Darkness and Bound for Darkness

"Bhikkus, these four persons are found existing in the world. What four? One in darkness who is bound for darkness, one in darkness who is bound for light, one in light who is bound for darkness, and one in light who is bound for light.

"And how, monks, is one the type of person in darkness who is bound for darkness? In this case, monks, a certain person is born into a lowly family — the family of a scavenger, a basket-weaver, a hunter, a wheelwright, and a sweeper, or in a family that is poor, with little food and drink, living in hardship, where food and clothing are hard to get. And he is ugly, misshapen, stunted, sickly, half-blind, crooked, lame and paralyzed. He doesn't receive any food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter

នមោ ភស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (សូត្រ៣ ដង) ។ រីកិរិយានមស្ការ ថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវញោយ្យធម៌ ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ឥតមានត្រូវអាចារ្យណា ប្រដៅព្រះអង្គ ឡើយ ។

១. បុគ្គលមកខងិត ទៅវិញខងិត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលងងឹត មានងងឹតទៅខាងមុខទៀត ១ បុគ្គលងងឹត មានពន្លឺទៅខាងមុខ ១ បុគ្គលភ្លឺ មានងងឹតទៅខាងមុខវិញ ១ បុគ្គលភ្លឺ មានពន្លឺទៅខាងមុខទៀត ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលងងឹត មានងងឹតទៅខាងមុខទៀត តើ ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូល ថោកទាប គឺត្រកូលចណ្ឌាល ត្រកូលអ្នកត្បាញផែង ត្រកូលអ្នកនេសាទ ត្រកូលអ្នកធ្វើរថ ត្រកូលអ្នកចោលសម្រាម ឬត្រកូលកម្សត់ ដែលមានបាយ ទឹកនិងភោជនតិច ប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយលំបាក ដែលជាត្រកូលរក អាហារសម្រាប់បរិភោគ និងសំពត់សម្រាប់បិទបាំង បានដោយត្រដាបត្រជួស ។ បុគ្គលនោះ ជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ មានរូបឆោមអាក្រក់ ជាមនុស្សតឿ មានអាពាធច្រើន ខ្វាក់ ក្លែង ខ្វក ខ្វិន ជាអ្នកមិនសូវបានបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និង

and lamps. He engages in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct. Having engaged in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the plane of deprivation, the bad destination, the lower realms, and hell. This, monks, is the type of person in darkness who is bound for darkness.

"And how, monks, is one the type of person in darkness who is bound for light? In this case, monks, a certain person is born into a lower class family — the family of a scavenger, a basket-weaver, a hunter, a wheelwright, and a sweeper, or in a family that is poor, with little food and drink, living in hardship, where food and clothing are hard to get. And he is ugly, misshapen, stunted, sickly, half-blind, crooked, lame and paralyzed. He doesn't receive any food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct. Having engaged in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the good destination, the heavenly realm. This, monks, is the type of person in darkness who is bound for light.

គ្រឿងប្រទីប ។ បុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
វាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកធ្លាយរាង
កាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលងងឹត មានងងឹតទៅខាងមុខទៀត យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលងងឹត តែមានពន្លឺទៅខាងមុខ តើដូច
ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូល
ថោកទាប គឺត្រកូលចណ្ឌាល ត្រកូលអ្នកត្បាញផែង ត្រកូលអ្នកនេសាទ
ត្រកូលអ្នកធ្វើរថ ត្រកូលអ្នកចោលសម្រាម ឬត្រកូលកម្សត់ ដែលមានបាយ
ទឹកនិងភោជនតិច ប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយលំបាក ដែលជាត្រកូលរក
អាហារសម្រាប់បរិភោគ និងសំពត់សម្រាប់បិទបាំង បានដោយត្រដាបត្រជួស
។ បុគ្គលនោះ ជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ មានរូបឆោមអាក្រក់ ជាមនុស្សតឿ
មានអាពាធច្រើន ខ្វាក់ ក្លែង ខ្វក់ ខ្វិន ជាអ្នកមិនសូវបានបាយទឹក សំពត់
យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និង
គ្រឿងប្រទីប ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិត
ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយ
កាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត លុះបែកធ្លាយរាង
កាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលងងឹត តែមានពន្លឺទៅខាងមុខយ៉ាងនេះឯង ។

"And how, monks, is one the type of person in light who is bound for darkness? In this case, monks, a certain person is born into an upper class family — a noble warrior family, a priestly family, a prosperous householder family — a family that is rich, with much wealth, with many possessions, with a great deal of money, a great many accoutrements of wealth, a great many commodities (wealth of crops). And he is well-built, handsome, extremely inspiring, possessed of supreme beauty of form. He gets food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct. Having engaged in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the plane of deprivation, the bad destination, the lower realms, and hell. This, monks, is the type of person in light who is bound for darkness.

"And how, monks, is one the type of person in light who is bound for light?

In this case, monks, a certain person is born into an upper class family — a noble warrior family, a priestly family, a prosperous householder family — a family that is rich, with much wealth, with many possessions, with a great deal of money, a great many accoutrements of wealth, a great many commodities (wealth of crops). And he is well-built, handsome, extremely inspiring,

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលភ្លឺ តែមានងងឹតទៅខាងមុខ តើដូចម្តេច
។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូលខ្ពស់ គឺ
ត្រកូលខត្តិយមហាសាល ឬត្រកូលព្រាហ្មណមហាសាល និងត្រកូលគហប-
តិមហាសាល ដែលជាត្រកូលស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងប្រើប្រាស់
ច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីត្រេកអរច្រើន មានស្រូវ
ជាទ្រព្យច្រើន បុគ្គលនោះ រមែងមានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល គួរជាទីជ្រះ
ថ្លា ប្រកបដោយរូបឆោម ល្អក្រៃលែង ជាអ្នកបានបាយ ទឹក សំពត់ យាន
ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និងគ្រឿង
ប្រទីប ជាប្រក្រតី ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកឆ្លាយ
រាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលភ្លឺ តែមានងងឹតទៅខាងមុខ យ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលភ្លឺ មានពន្លឺទៅខាងមុខទៀត តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូល
ខ្ពស់ គឺត្រកូលខត្តិយមហាសាល ឬត្រកូលព្រាហ្មណមហាសាល និងត្រកូល
គហបតិមហាសាល ដែលជាត្រកូលស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងប្រើ
ប្រាស់ច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីត្រេកអរច្រើន
មានស្រូវជាទ្រព្យច្រើន បុគ្គលនោះ រមែងមានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល គួរ

possessed of supreme beauty of form. He gets food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct. Having engaged in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the good destination, in the heavenly realm. This, monks, is the type of person in light who is bound for light. These, monks, are the four persons found existing in the world¹.

2. Cūḷakammavibhaṅga Sutta

Thus have I heard. On one occasion the Exalted One was staying at Savatthi in Jeta's Grove, Anathapindika's Park. Then Subha the student (brahman), Todeyya's son, approached the Exalted One and exchanged greetings with him, and by the time the courteous and amiable talk was finished, he sat down at one side.

¹The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 42* pp.109-113. & Khikkhu Thāissaro. (n.d.). *Tama Sutta*. Retrieved from [https:// www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN4_85.html](https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN4_85.html).

ជាទីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយរូបនោម ល្អក្រៃលែង ជាអ្នកបានបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និង គ្រឿងប្រទីប ជាប្រក្រតី ។ បុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្តហើយ លុះ បែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោក ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលភ្លឺ មានពន្លឺទៅខាងមុខទៀត យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក¹ ។

២. ចូឡកម្មវិគ្គសូត្រ

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង សុភមាណព ជាបុត្ររបស់តោទេយ្យព្រាហ្មណ៍ បានចូលទៅគាល់ព្រះមាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យសំណេះសំណាល នឹងព្រះ មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យសំណេះសំណាល និងពាក្យគួររលឹកហើយ ក៏ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

¹ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ក្នុងតមសូត្រ ទំព័រ ២០៩-២១៣. និង ភិក្ខុ Thānissaro. តមសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN4_85.html.

As he had done so, Subha the student said to the Exalted One: "Master Gotama, what is the reason; what is the condition; why are inferiority and superiority met with among human beings, among mankind? Master Gotama, it is because one meets with short-lived and long-lived people, sick and healthy people, ugly and beautiful people, insignificant and influential people, poor and rich people, low-born and high-born people, stupid and wise people. Master Gotama , what is the reason, what is the condition, why superiority and inferiority are met with among human beings, among mankind?"

"Student, beings are owners of kammass, heirs of kammass, and they have kammass as their progenitor, kammass as their kin, kammass as their homing-place. It is kammass that differentiate beings according to inferiority and superiority."

"I do not comprehend the detailed meaning of Master Gotama's utterance spoken in brief without expounding the detailed meaning. It would be good if Master Gotama taught me the doctrine (dharma) so that I might comprehend the detailed meaning of Master Gotama's utterance spoken in brief without expounding the detailed meaning." "Then listen, student, and heed well what I shall say."

លុះសុភមាណព តោទេយ្យបុត្រ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាប
បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន អ្វីហ្ន៎ជា
ហេតុ អ្វីហ្ន៎ជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យពួកមនុស្ស កាលកើតមកជាមនុស្ស មាន
សេចក្តីថោកទាបនិងខ្ពង់ខ្ពស់ប្រាកដឡើង បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រោះ
ថា មនុស្សទាំងឡាយ មានអាយុខ្លី មានអាយុវែង មានអាពាធច្រើន មាន
អាពាធតិច មានសម្បុរអាក្រក់ មានសម្បុរល្អ មានសក្តិតូច មានសក្តិធំ មាន
ភោគសម្បត្តិតិច មានភោគសម្បត្តិច្រើន មានត្រកូលទាប មានត្រកូលខ្ពស់
មានប្រាជ្ញាតិច មានប្រាជ្ញាច្រើន បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន អ្វីហ្ន៎ជាហេតុ អ្វី
ហ្ន៎ជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យពួកមនុស្ស កាលកើតមកជាមនុស្ស មានសេចក្តីថោក
ទាប និងខ្ពង់ខ្ពស់ប្រាកដឡើង ។

ម្ចាស់មាណព សត្វទាំងឡាយ មានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជា
ទាយាទ មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាផៅពង្ស មានកម្មជាគ្រឿងរលឹក កម្ម
តែងចែកសត្វទាំងឡាយ ដើម្បីឲ្យថោកទាបនិងខ្ពង់ខ្ពស់ ។

ខ្ញុំព្រះអង្គមិនយល់សេចក្តីពិស្តារ របស់ភាសិតសង្ខេបនេះ ដែលព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន មិនទាន់ចែកសេចក្តីដោយពិស្តារបានឡើយ សូមព្រះគោតម
ជាម្ចាស់ ទ្រង់សំដែងធម៌ តាមទំនងដែលខ្ញុំព្រះអង្គនឹងយល់សេចក្តីពិស្តារ
របស់ភាសិតសង្ខេបនេះ ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មិនទាន់ចែកសេចក្តី
ដោយពិស្តារឲ្យទាន ។ ម្ចាស់មាណព បើដូច្នោះ ចូរអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់

Subha the student replied, "Even so, Master Gotama." The Exalted One said this:

"Here, student, a certain woman or man is a killer of living beings, murderous, bloody-handed, given to violence and blows, merciless to living beings. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not born in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he is short-lived wherever he is reborn. This is the way that leads to short life, that is to say, to be a killer of living beings, murderous, bloody-handed, given to violence and blows, merciless to living beings.

"But here a certain woman or man, having got rid of the killing living beings, refrains from killing living beings, lays aside the rod and lays aside the knife, is shameful and merciful, and dwells compassionate for the welfare of all living beings. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a happy destination, in the heavenly

ឲ្យប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ សុភមណាព តោទេយ្យបុត្រ ទទួលព្រះ
ពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។

ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់មាណព ស្រី ឬបុរស
ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ប្រព្រឹត្តអាក្រក់ មានដៃប្រឡាក់
ឈាម តាំងនៅក្នុងការបៀតបៀននិងការសម្លាប់ មិនដល់នូវសេចក្តីអាណិត
ក្នុងពួកសត្វ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានសមាទាន
យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះរំលាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅ
កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរក ប្រសិនបើរំលាងកាយ
បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ
អសុរកាយ នរកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស ក្នុងទីណាៗ រមែង
ជាអ្នកមានអាយុខ្លី ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលសម្លាប់សត្វ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់
មានដៃប្រឡាក់ដោយឈាម តាំងនៅក្នុងការបៀតបៀន និងការសម្លាប់ មិន
ដល់នូវសេចក្តីអាណិតក្នុងពួកសត្វ នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ឲ្យមានអាយុខ្លី ។

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លះបង់
បាណាតិបាត វៀរស្រឡះចាកបាណាតិបាត មានដំបងដាក់ចុះហើយ មាន
សស្រ្តាដាក់ចុះហើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីអាណិត
អាសូរ អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ក្នុងពួកសត្វទាំងអស់ ។ ព្រោះអំពើនោះ
ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះរំលាង

realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is long-lived wherever he is reborn. This is the way that leads to long life, that is to say, to have got rid of the killing living beings, to refrain from killing living beings, to lay aside the rod and lay aside the knife, to be shameful and merciful, and to dwell compassionate for the welfare of all living beings.

"Here, student, a certain woman or man is one who harms living beings with his hands or with clods or with sticks or with knives. Since having conducted and completed such kammass, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not born in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he is sickly wherever he is reborn. This is the way that leads to sickness, that is to say, to be one who harms beings with one's hands or with clods or with sticks or with knives.

កាយបន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្ថាន់ទេវលោក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ រំលងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុង សុគតិស្ថាន់ទេវលោកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទី ណាៗ រមែងមានអាយុវែង ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលលះបង់ បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត មានដំបងដាក់ចុះហើយ មានសស្រ្តា ដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីអាណិតអាសូរ ជាអ្នកមាន សេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយប្រយោជន៍ ក្នុងពួកសត្វទាំងអស់ នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យមានអាយុវែង ។

ម្ចាស់មាណព ស្ត្រីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបៀតបៀន សត្វទាំងឡាយ ដោយបាត់ដៃខ្លះ ដោយជុំដីខ្លះ ដោយដំបងខ្លះ ដោយសស្រ្តា ខ្លះ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើត ក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើត ក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកមានអាពាធច្រើន ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលជា អ្នកបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ដោយបាត់ដៃខ្លះ ដោយជុំដីខ្លះ ដោយដំបងខ្លះ ដោយសស្រ្តាខ្លះ នេះ ឈ្មោះថា បដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមានអាពាធច្រើន។

"But here a certain woman or man is one who does not harm living beings with his hands, or with clods, or with sticks, or with knives. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a happy destination, in the heavenly realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is healthy wherever he is reborn. This is the way that leads to health, that is to say, not to be one who harms beings with his hands or with clods or with sticks or with knives.

"Here, student, a certain woman or man is angry, much given to rage; even when little is said, he is furious, angry, ill-disposed, resentful, and he shows ill-temper, hate and surliness. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he is ugly wherever he is reborn. This is the way that leads to ugliness,

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិន
បៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ដោយបាតដៃខ្លះ ដោយដុំដីខ្លះ ដោយដំបងខ្លះ
ដោយសស្រ្តាខ្លះ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់
ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ
រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ
បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនបានទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោកទេ បើ
បានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកមានអាពាធ
តិច ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលជាអ្នកមិនបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ដោយ
បាតដៃខ្លះ ដោយដុំដីខ្លះ ដោយដំបងខ្លះ ដោយសស្រ្តាខ្លះ នេះឈ្មោះថា
បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមានអាពាធតិច ។

ម្ចាស់មាណព ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ក្រោធ ច្រើនដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត គ្រាន់តែគេស្តីថាបន្តិចបន្តួច ក៏
ថ្នាំងថ្នាក់ ខឹង ព្យាបាទ តបត សំដែងសេចក្តីក្រោធ សេចក្តីប្រទូស្ត និង
សេចក្តីមិនត្រេកអរ ឲ្យប្រាកដឡើង ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញ
យ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពី
សេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ
នរក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើត
ក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់
ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ ។ ម្ចាស់

that is to say, to be furious, angry, ill-disposed, resentful, and to show ill-temper, hate and surliness.

"But here a certain woman or man is not angry or much given to rage; even when much is said, he is not furious, angry, ill-disposed, resentful, nor does he show ill-temper, hate or surliness. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a happy destination, in the heavenly realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is beautiful wherever he is reborn. This is the way that leads to beauty, that is to say, not to be angry or given to much rage; even when much is said, not to be furious, angry, ill-disposed or resentful, or to show ill-temper, hate or surliness.

"Here, student, a certain woman or man is envious; he always envies, begrudges and harbors envy about others' gain, honor,

មាណព បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធ ច្រើនដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត គ្រាន់តែគេស្តីថាបន្តិចបន្តួច ក៏ថ្នាំងថ្នាក់ ក្រោធ ព្យាបាទ តបត សំដែងសេចក្តី ក្រោធ សេចក្តីប្រទូស្ត និងសេចក្តីមិនត្រេកអរ ឲ្យប្រាកដឡើង នេះ ឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី មានសម្បុរអាក្រក់ ។

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិន ក្រោធ មិនច្រើនដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ទុកជាគេស្តីថាច្រើន ក៏មិន ថ្នាំងថ្នាក់ មិនក្រោធ មិនព្យាបាទ មិនតបត មិនសំដែងសេចក្តីក្រោធ សេចក្តី ប្រទូស្ត និងសេចក្តីមិនត្រេកអរ ឲ្យប្រាកដឡើង ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួន បានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាង កាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិសួគ៌ទេវលោក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនបាន ទៅកើតក្នុងសុគតិសួគ៌ទេវលោកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកប្រកបដោយសម្បុរជ្រះថ្លា ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីក្រោធ មិនច្រើនដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ទុកជាគេស្តីថាច្រើន ក៏មិនថ្នាំងថ្នាក់ មិនក្រោធ មិនព្យាបាទ មិនតបត មិន សំដែងសេចក្តីក្រោធ សេចក្តីប្រទូស្ត និងសេចក្តីមិនត្រេកអរ ឲ្យប្រាកដឡើង នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីជាអ្នកមានសម្បុរជ្រះថ្លា ។

ម្ចាស់មាណព ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកច្រណែន តែង ច្រណែន ប្រទូស្ត ចងទុកនូវសេចក្តីច្រណែន ក្នុងលាភ សក្ការៈ សេចក្តីគោរព

reverence, respect, salutations and offerings. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not born in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he is insignificant wherever he is reborn. This is the way that leads to insignificance, that is to say, to be envious, to envy, begrudge, and harbor envy about others' gain, honor, reverence, respect, salutations and offerings.

"But here a certain woman or man is not envious; he does not envy, begrudge or harbor envy about others' gain, honor, reverence, respect, salutations and offerings. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a happy destination, in the heavenly realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is influential wherever he is reborn. This is the way that leads to influence, that is to say, not to be envious, not to envy, begrudge or

ការរាប់អាន ការថ្វាយបង្គំ និងការបូជា របស់បុគ្គលដទៃ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នក មានសក្តិ តូច ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលជាអ្នកច្រណែន តែងច្រណែន ប្រទូស្ត ចងទុក នូវសេចក្តីច្រណែន ក្នុងលាភ សក្ការៈ សេចក្តីគោរព ការរាប់អាន ការ ថ្វាយបង្គំ និងការបូជា របស់បុគ្គលដទៃ នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមានសក្តិតូច ។

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិន ច្រណែន រមែងមិនច្រណែន មិនប្រទូស្ត មិនចងទុកនូវសេចក្តីច្រណែន ក្នុង លាភ សក្ការៈ សេចក្តីគោរព ការរាប់អាន ការថ្វាយបង្គំ និងការបូជា របស់ បុគ្គលដទៃ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់ យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែង ទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពី សេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនបានទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោកទេ បើបានត្រឡប់ មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកមានសក្តិធំ ។ ម្ចាស់ មាណព បុគ្គលដែលមិនច្រណែន តែងមិនច្រណែន មិនប្រទូស្ត មិនចងទុក

harbor envy about others' gain, honor, veneration, respect, salutations and offerings.

"Here, student, a certain woman or man is not a giver of food, water, cloth, sandals, garlands, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to Buddhist monks or Brahmans. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not born in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he is poor wherever he is reborn. This is the way that leads to poverty, that is to say, not to be a giver of food, water, cloth, sandals, garlands, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to monks and Brahmans.

"But here a certain woman or man is a giver of food, water, cloth, sandals, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to Buddhist monks and Brahmans. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a

នូវសេចក្តីប្រណែន ក្នុងលាភ សក្ការៈ សេចក្តីគោរព ការរាប់អាន ការ
ថ្វាយបង្គំ និងការបូជា របស់បុគ្គលដទៃ នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បី មានសក្តិធំ ។

ម្ចាស់មាណព ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនបាន
ឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក
ទីអាស្រ័យ ប្រទីប ដល់សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួន
បានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាង
កាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន
ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ
មិនទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរកទេ បើបានត្រ
ឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកមានភោគសម្បត្តិ
តិច ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលមិនបានឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ យាន
ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ទីអាស្រ័យ ប្រទីប ដល់
សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ នេះឯងឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមានភោគ
សម្បត្តិតិច ។

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នក
ឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក
ទីអាស្រ័យ ប្រទីប ដល់សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួន
បានបំពេញយ៉ាងនេះ បានសមាទានយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាង

happy destination, in the heavenly realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is rich wherever he is reborn. This is the way that leads to riches, that is to say, to be a giver of food, water, cloth, sandals, garlands, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to monks and Brahmins.

"Here, student, a certain woman or man is obdurate and haughty; and he neither pay homage to whom he should pay homage, nor rise up for whom he should rise up, nor give a seat to whom he should give a seat, nor make way for whom he should make way, nor worship him who should be worshipped, nor respect him who should be respected, nor revere him who should be revered, nor honor him who should be honored. Since having conducted and completed such karmas, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not born in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he is low-born wherever he is reborn. This is the way that leads to low birth, that is to say, to be obdurate and haughty, not to pay homage to whom he should pay homage, nor

កាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោក បើ បុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុង សុគតិស្នូត់ទេវលោកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទី ណាៗ រមែងជាអ្នកមានភោគសម្បត្តិច្រើន ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែល ឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ទីអាស្រ័យ ប្រទីប ដល់សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ នេះ ឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីមានភោគសម្បត្តិច្រើន ។

ម្ចាស់មាណព ស្ត្រីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នករឹងក្តឹង មើលងាយ មិនសំពះបុគ្គលដែលគួរសំពះ មិនក្រោកទទួលបុគ្គលដែលគួរ ក្រោកទទួល មិនឲ្យអាសនៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់អាសនៈ មិនឲ្យផ្លូវដល់ បុគ្គលដែលគួរដល់ផ្លូវ មិនធ្វើសក្ការៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់សក្ការៈ មិនធ្វើ សេចក្តីគោរព ដល់បុគ្គលដែលគួរធ្វើសេចក្តីគោរព មិនរាប់អានដល់បុគ្គល ដែលគួររាប់អាន មិនបូជាដល់បុគ្គលដែលគួរបូជា ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែល ខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាង កាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពី សេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នក មានត្រកូលថោកទាប ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលរឹងក្តឹង មើលងាយ មិន

rise up for whom he should rise up, nor give a seat to whom he should give a seat, nor make way for whom he should make way, nor worship him who should be worshipped, nor respect him who should be respected, nor revere him who should be revered, nor honor him who should be honored.

"But here a certain woman or man is not obdurate or haughty; he pays homage to whom he should pay homage, rises up for whom he should rise up, gives a seat to whom he should give a seat, makes way for whom he should make way, worships him who should be worshipped, respects him who should be respected, reveres him who should be revered, honors him who should be honored. Since having conducted and completed such kammass, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a happy destination, in the heavenly realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is high-born wherever he is reborn. This is the way that leads to high birth, that is to say, not to be obdurate or haughty, to pay homage to whom he should pay homage, to rise up for whom he should rise up, to give a seat to whom he should give a seat, to make

សំពះបុគ្គលដែលគួរសំពះ មិនក្រោកទទួលបុគ្គលដែលគួរក្រោកទទួល មិន
ឲ្យអាសនៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់អាសនៈ មិនឲ្យផ្លូវ ដល់បុគ្គលដែលគួរ
ដល់ផ្លូវ មិនធ្វើសក្ការៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរធ្វើសក្ការៈ មិនធ្វើសេចក្តីគោរព
ដល់បុគ្គលដែលគួរធ្វើសេចក្តីគោរព មិនរាប់អានបុគ្គលដែលគួររាប់អាន មិន
បូជាបុគ្គលដែលគួរបូជា នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមានត្រកូល
ថោកទាប ។

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិន
រឹងក្តឹង មិនមើលងាយ សំពះបុគ្គលដែលគួរសំពះ ក្រោកទទួលបុគ្គលដែលគួរ
ក្រោកទទួល ឲ្យអាសនៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់អាសនៈ ឲ្យផ្លូវ ដល់បុគ្គល
ដែលគួរដល់ផ្លូវ ធ្វើសក្ការៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព
ដល់បុគ្គលដែលគួរគោរព រាប់អានបុគ្គលដែលគួររាប់អាន បូជាដល់បុគ្គល
ដែលគួរបូជា ។ ព្រោះអំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់
យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែង
ទៅកើតក្នុងសុគតិស្ថាន់ទេវលោក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពី
សេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុងសុគតិស្ថាន់ទេវលោកទេ បើបានត្រឡប់មក
កាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នកមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ ។
ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលមិនរឹងក្តឹង មិនមើលងាយគេ សំពះបុគ្គលដែលគួរ
សំពះ ក្រោកទទួលបុគ្គល ដែលគួរក្រោកទទួល ឲ្យអាសនៈ ដល់បុគ្គលដែល

way for whom he should make way, to worship him who should be worshipped, to respect him who should be respected, to revere him who should be revered, to honor him who should be honored.

"Here, student, a certain woman or man when visiting a monk or Brahman, does not ask: 'What is meritorious, venerable sir? What is unmeritorious? What is blameful? What is blameless? What should be performed? What should not be performed? What, by my doing it, will be long for my trouble and misery? Or what, by my doing it, will be long for my benefit and pleasure?'

Since having conducted and completed such kammass, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell. If, on the dissolution of the body, after death, he is not born in the realms of the animals, hungry ghosts, demon spirits, and hell, he comes to the human world; he will be stupid wherever he is reborn. This is the way that leads to stupidity, that is to say, when visiting a monk or Brahman, not to ask: 'What is meritorious, venerable sir? What is unmeritorious? What is blameful? What is blameless? What should be performed? What should not be performed? What, by my doing it, will be long for my trouble and misery? Or what, by my doing it, will be long for my benefit and pleasure?'

គួរដល់អាសនៈ ឲ្យផ្លូវ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់ផ្លូវ ធ្វើសក្ការៈ ដល់បុគ្គលដែល
គួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព ដល់បុគ្គលដែលគួរធ្វើសេចក្តីគោរព រាប់អាន
បុគ្គលដែលគួររាប់អាន បូជាបុគ្គលដែលគួរបូជា នេះឈ្មោះថា បដិបទា
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ ។

ម្ចាស់មាណព ស្ត្រីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចូលទៅរកសមណៈ
ឬព្រាហ្មណ៍ ហើយមិនបានសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អ្វីជាកុសល អ្វី
ជាអកុសល អ្វីមានទោស អ្វីឥតទោស អ្វីគួរសេព អ្វីមិនគួរសេព អ្វីកាលបើខ្ញុំ
ធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោស ដើម្បីទុក្ខ អស់កាលដ៏យូរ មួយទៀត អ្វីកាលបើខ្ញុំ
ធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលដ៏យូរ ។ ព្រោះ
អំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ
លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើត
តិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ នរក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់
អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ
នរកទេ បើបានត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទីណាៗ រមែងជាអ្នក
គ្មានប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលចូលទៅរកសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍
ហើយមិនបានសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន អ្វីជាកុសល អ្វីជាអកុសល អ្វី
មានទោស អ្វីឥតទោស អ្វីគួរសេព អ្វីមិនគួរសេព អ្វីកាលបើខ្ញុំធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីទោស ដើម្បីទុក្ខ អស់កាលដ៏យូរ មួយទៀត អ្វីកាលបើខ្ញុំធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលដ៏យូរ នេះ ឈ្មោះថា បដិបទា

"But here a certain woman or man when visiting a monk or Brahman, asks: 'What is meritorious, venerable sir? What is unmeritorious? What is blameful? What is blameless? What should be performed? What should not be performed? What, by my doing it, will be long for my trouble and misery? Or what, by my doing it, will be long for my benefit and pleasure?' Since having conducted and completed such kammass, on the dissolution of the body, after death, he is reborn in a happy destination, in the heavenly realm. If, on the dissolution of the body, after death, he is not reborn in a happy destination, in the heavenly realm, he comes to the human world; he is wise wherever he is reborn. This is the way that leads to wisdom, that is to say, when visiting a monk or Brahman, to ask: 'What is meritorious, venerable sir? What is unmeritorious? What is blameful? What is blameless? What should be performed? What should not be performed? What, by my doing it, will be long for my trouble and misery? Or what, by my doing it, will be long for my benefit and pleasure?'"

"Thus, student, the way that leads to short life makes beings

ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនមានប្រាជ្ញា ។

ម្ចាស់មាណព មួយទៀត ស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចូលទៅ
ជិតសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ហើយសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន អ្វីជាកុសល អ្វី
ជាអកុសល អ្វីមានទោស អ្វីឥតទោស អ្វីគួរសេព អ្វីមិនគួរសេព អ្វីកាលបើខ្ញុំ
ធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោស ដើម្បីទុក្ខ អស់កាលដ៏យូរ មួយទៀត អ្វីកាលបើខ្ញុំ
ធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលដ៏យូរ ។ ព្រោះ
អំពើនោះ ដែលខ្លួនបានបំពេញយ៉ាងនេះ បានសមាទានយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ
លុះទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្ថិតិ
ទេវលោក បើបុគ្គលនោះ ទម្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ មិនទៅ
កើតក្នុងសុគតិស្ថិតិទេវលោកទេ បើត្រឡប់មកកាន់ភាពជាមនុស្ស កើតក្នុងទី
ណាៗ រមែងជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ។ ម្ចាស់មាណព បុគ្គលដែលចូលទៅរក
សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ហើយបានសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន អ្វីជាកុសល
អ្វីជាអកុសល អ្វីមានទោស អ្វីឥតទោស អ្វីគួរសេព អ្វីមិនគួរសេព អ្វីកាលបើ
ខ្ញុំធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោស ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏យូរ មួយទៀត អ្វី
កាលបើខ្ញុំធ្វើ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលដ៏យូរ
នេះឈ្មោះថា បដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមានប្រាជ្ញាច្រើន ។

ម្ចាស់មាណព ព្រោះហេតុថា សេចក្តីប្រតិបត្តិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅឲ្យ
មានអាយុខ្លី រមែងនាំឲ្យមានអាយុខ្លី សេចក្តីប្រតិបត្តិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យ

short-lived, the way that leads to long life makes beings long-lived; the way that leads to sickness makes beings sick, the way that leads to health makes beings healthy; the way that leads to ugliness makes beings ugly, the way that leads to beauty makes beings beautiful; the way that leads to insignificance makes beings insignificant, the way that leads to influence makes beings influential; the way that leads to poverty makes beings poor, the way that leads to riches makes beings rich; the way that leads to low birth makes beings low-born, the way that leads to high birth makes beings high-born; the way that leads to stupidity makes beings stupid, the way that leads to wisdom makes beings wise.

"Beings are owners of kammās, student, heirs of kammās, and they have kammās as their progenitor, kammās as their kin, kammās as their homing-place. It is kammās that differentiate beings according to inferiority and superiority."

As this was said, Subha the student, Todeyya's son, said to the

មានអាយុវែង រមែងនាំឲ្យមានអាយុវែង សេចក្តីប្រតិបត្តិប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យ
មានអាពាធច្រើន រមែងនាំឲ្យមានអាពាធច្រើន សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីអាពាធតិច រមែងនាំឲ្យមានអាពាធតិច សេចក្តីប្រតិបត្តិ ដែលប្រព្រឹត្ត
ទៅ ដើម្បីឲ្យមានសម្បុរអាក្រក់ រមែងនាំឲ្យមានសម្បុរអាក្រក់ សេចក្តីប្រតិបត្តិ
ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាអ្នកមានសម្បុរជ្រះថ្លា រមែងនាំឲ្យជាអ្នកមានសម្បុរ
ជ្រះថ្លា សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមានសក្តិតូច រមែងនាំឲ្យមាន
សក្តិតូច សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមានសក្តិធំ រមែងនាំឲ្យមាន
សក្តិធំ សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមានភោគសម្បត្តិតិច រមែង
នាំឲ្យមានភោគសម្បត្តិតិច សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមាន
ភោគសម្បត្តិច្រើន រមែងនាំឲ្យមានភោគសម្បត្តិច្រើន សេចក្តីប្រតិបត្តិដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមានត្រកូលថោកទាប រមែងនាំឲ្យមានត្រកូលថោកទាប
សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ រមែងនាំឲ្យមាន
ត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនមានប្រាជ្ញា រមែង
នាំឲ្យមិនមានប្រាជ្ញា សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យមានប្រាជ្ញា
ច្រើន រមែងនាំឲ្យមានប្រាជ្ញាច្រើន ។ ម្ចាស់មាណព សត្វទាំងឡាយ មានកម្ម
ជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាទាយាទ មានកម្មជាតំណើត មានកម្មជាជោពង្ស មាន
កម្មជាគ្រឿងរលឹក កម្មតែងចែកពួកសត្វដើម្បីឲ្យថោកទាប និងខ្ពង់ខ្ពស់ ។

កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សុភមាណព តោ-
ទេយ្យបុត្រ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏

Blessed One: "Magnificent, Master Gotama! Magnificent, Master Gotama! The Dhamma has been made clear in many ways by Master Gotama, as though he were turning upright what had been overthrown, revealing the hidden, showing the way to a person who is lost, holding up a lamp in the darkness for those with eyes to see forms."

"I take Master Gotama , the Dhamma and the Sangha of bhikkhus as my refuge. From today let Master Gotama accept me as a layman who has gone to him for refuge for life²."

3. Anuttariya Sutta (Unsurpassables Natures)

"Bhikkhus, these are six unsurpassables (Anuttariya). What are they? They are as followings:

(1) Dassanānuttariya is unsurpassable vision

² The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 28*, pp.54-71. & Bhikkhu Thānissaro. (1994). Cūḷakammavibhaṅga Sutta. Retrieved from <https://www.accesstosight.org/ati/tipitaka/mn/mn.135.nymo.html>.

ចម្រើន ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) ដូចជាគេផ្លាស់ប្តូររបស់ដែលផ្តាច់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬក៏ប្រាប់ផ្លូវ ដល់មនុស្សវង្វេង ពុំនោះសោត ដូចជាគេទ្រោលប្រទីបបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា ឲ្យពួកមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺ មើលឃើញរូបទាំងឡាយបាន។

ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង ទីរលឹក សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវសរណៈ ស្មើដោយជីវិត ចាប់ផ្តើមតាំងពីថ្ងៃនេះតៀងទៅ^២ ។

៣. អនុត្តរិយសូត្រ (សូត្រសម្តែងពីធម្មជាតិប្រសើរបំផុត)

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អនុត្តរិយៈ (ធម្មជាតិប្រសើរបំផុត) នេះ មាន ៦ ។ ៦ តើអ្វីខ្លះ? (អនុត្តរិយ ៦) គឺ

១. ទស្សនានុត្តរិយៈ (ការឃើញដ៏ប្រសើរបំផុត)

^២ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ២៨ ទំព័រ ៥៤-៧១. និង ភិក្ខុ Thānissaro (១៩៩៤). ចូទ្បកម្មវិក័តសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstosight.org/ati/tipitaka/mn/mn.135.nymo.html>.

- (2) Savanānuttariya is unsurpassable listening
- (3) Lābhānuttariya is unsurpassable gain
- (4) Sikkhānuttariya is unsurpassable training
- (5) Paricariyānuttariya is unsurpassable service
- (6) Anussatānuttariya is unsurpassable recollection

"What is the unsurpassable vision? Here, monks, a certain person goes to see the elephant treasure, the horse treasure, the gem treasure, or a person goes to see this and that, or a person goes to see a recluse or a Brahmin of wrong understanding and wrong practice. This, monks, is called vision, but that vision, monks, is low, vulgar, worldly, ignoble, unprofitable, and brings about no revulsion, no fading away (of lust), no disappearance (of defilements), no ending (of suffering), no direct knowledge (of the four noble truths), no self-awakening, and no nirvana. But, monks, when one, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, goes to see the Tathāgata, or the Tathāgata's follower, this, monks, is called the unsurpassable vision

២. សវនានុត្តរិយៈ (ការស្តាប់ប្រសើរបំផុត)

៣. លាភានុត្តរិយៈ (ការបានប្រសើរបំផុត)

៤. សិក្ខានុត្តរិយៈ (ការសិក្សាប្រសើរបំផុត)

៥. បារិច្ឆេយ្យានុត្តរិយៈ (ការបម្រើប្រសើរបំផុត)

៦. អនុស្សតានុត្តរិយៈ (ការរព្វកប្រសើរបំផុត) ។

១. ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទស្សនានុត្តរិយ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ទៅមើលដំរីតន៍ (ដំរីកែវ) ក្តី ទៅមើលសេះរតន៍ (សេះកែវ)ក្តី ទៅមើលមណីរតន៍ (កែវមណី)ក្តី ឬទៅមើលរបស់ធំតូចណាមួយក្តី ទៅមើលសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ ជាមិត្តាទិដ្ឋិ អ្នកប្រតិបត្តិខុសក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា ការឃើញនុ៎ះ ឈ្មោះថាឃើញហើយ ការឃើញនោះមិនមែនជាមិនឃើញទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថា ការឃើញនុ៎ះជារបស់ថោក សម្រាប់អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជ្ជន មិនប្រសើរ ឥតប្រយោជន៍ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយទេដើម្បីប្រាសចាកតម្រេកទេ ដើម្បីរលត់កិលេសទេ ដើម្បីស្ងប់ទុក្ខទេ ដើម្បីដឹងប្រសើរទេ ដើម្បីត្រាស់ដឹងទេ ដើម្បីនិព្វានទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែបុគ្គលណា ទៅឃើញតថាគត ឬសាវ័កនៃតថាគតជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំជឿស្របជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឃើញនុ៎ះ ទើបប្រសើរបំផុតជាង

for the purification of beings, for abandoning sorrow and lamentation, for the disappearance of physical and mental pain, for gaining the right way, and for realizing nirvana. That is to say, when one, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, goes to see the Tathāgata, or the Tathāgata's follower, this, monks, is called the unsurpassable vision. Such is the unsurpassable vision.

"And what is the unsurpassable listening? Here, monks, a certain person goes to listen to the sound of drums, the sound of the vina, the sound of singing, or a person goes to listen to this and that, or a person goes to listen to the Dhamma of a recluse or of a Brahmin of wrong understanding and wrong practice.

"This, monks, is listening, however that listening, monks, is low, vulgar, worldly, ignoble, unprofitable, and brings about no revulsion, no fading away of lust, no ending of suffering, no disappearance of defilements, no direct knowledge of the four noble truths, no self-awakening, and no nirvana. But, monks, when a person, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, goes to listen to the Dharma of the Tathāgata, or of the Tathāgata's follower—that, monks, is the unsurpassable listening for the purification of beings, for abandoning

ការឃើញទាំងឡាយ (ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់សត្វ
ទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីឱ្យអស់ទៅនៃទុក្ខ
និងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន គឺ
នៅត្រង់បុគ្គលទៅឃើញតថាគត ឬសាវ័កនៃតថាគត ជាអ្នកមានសទ្ធា
ខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
ឃើញនេះ ទើបតថាគតឱ្យឈ្មោះថា ការឃើញប្រសើរបំផុត។

ចំណែកសវនានុត្តរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ
ក្នុងលោកនេះ ទៅស្តាប់សំឡេងស្គរក្តី ទៅស្តាប់សំឡេងពិណក្តី ទៅស្តាប់
សំឡេងច្រៀងក្តី ឬទៅស្តាប់សំឡេងធំតូចណាមួយក្តី ទៅស្តាប់ព្រះធម៌របស់
សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ អ្នកប្រតិបត្តិខុសក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតពោលថា ការស្តាប់នុ៎ះ ក៏ឈ្មោះថាស្តាប់ដែរ ការស្តាប់នុ៎ះ មិនមែនថា
មិនស្តាប់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាការស្តាប់នុ៎ះ ជារបស់ថោក សម្រាប់
អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជ្ជន មិនប្រសើរ ឥតប្រយោជន៍ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
នឿយណាយទេ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេកទេ ដើម្បីរលត់កិលេសទេ ដើម្បីស្ងប់
ទុក្ខទេ ដើម្បីដឹងប្រសើរទេ ដើម្បីត្រាស់ដឹងទេ ដើម្បីនិព្វានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ លុះតែបុគ្គលណា ស្តាប់ព្រះធម៌តថាគត ឬសាវ័កនៃតថាគត ជា
អ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ការស្តាប់នុ៎ះ ទើបប្រសើរបំផុតជាងការស្តាប់ទាំងឡាយ (ព្រោះ
ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់សត្វទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវសេច-

sorrow and lamentation, for the disappearance of physical and mental pain, for gaining the right way, and for realizing nirvana. That is to say, when a person, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, goes to listen to the Dhamma of the Tathāgata, or of the Tathāgata's follower; this, monks, is called the unsurpassable listening. Such is the unsurpassable vision and unsurpassable listening.

"And what is the unsurpassable gain? Here, monks, a certain person gains a child, a wife, wealth, or a person gains this and that, or a person gains faith (belief) in a recluse or a Brahmin of wrong understanding and wrong practice. This, monks, is called gain, but that gain, monks, is low, vulgar, worldly, ignoble, unprofitable, and brings about no revulsion, no fading away of lust, no ending of suffering, no disappearance of defilements, no direct knowledge of the four noble truths, no self-awakening, and no nirvana. But, monks, when a person, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, goes to see the Tathāgata, or the Tathāgata's follower, this, monk, is called the unsurpassable gain for the purification of beings, for abandoning sorrow and lamentation, for the disappearance of physical and mental pain, for gaining the right way, and for realizing

ក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីឱ្យអស់ទៅនៃទុក្ខនិងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន គឺនៅត្រង់បុគ្គលទៅស្តាប់ព្រះធម៌តថាគត ឬសាវ័កនៃតថាគត ជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្តាប់នេះ ទើបតថាគតឱ្យឈ្មោះថា ការស្តាប់ប្រសើរបំផុត ។ ទស្សនានុត្តរិយៈ សវនានុត្តរិយៈ ដូច្នេះឯង ។

ឯលាភានុត្តរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ បានលាភគឺកូនក្តី បានលាភគឺប្រពន្ធក្តី បានលាភគឺទ្រព្យក្តី ឬក៏បានលាភធំតូចណាមួយក្តី បានសេចក្តីជឿក្នុងសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ អ្នកប្រតិបត្តិខុសក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា លាភនុ៎ះ ក៏ជាលាភដែរហើយ មិនមានឥតលាភទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាលាភនុ៎ះ ជារបស់ថោក សម្រាប់អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជ្ជន មិនប្រសើរ ឥតប្រយោជន៍ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយទេ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេកទេ ដើម្បីរលត់កិលេសទេ ដើម្បីស្ងប់ទុក្ខទេ ដើម្បីដឹងប្រសើរទេ ដើម្បីត្រាស់ដឹងទេ ដើម្បីនិព្វានទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែបុគ្គលណា បានសេចក្តីជឿក្នុងតថាគត ឬសាវ័ករបស់តថាគត ហើយជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការបាននុ៎ះ ប្រសើរបំផុតជាងការបានលាភទាំងឡាយ (ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់សត្វទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីឱ្យអស់ទៅនៃទុក្ខនិងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះ

nirvana. That is to say, when one, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, gains faith in the Tathāgata, or in the Tathāgata's follower; this, monks, is called the unsurpassable gain. Such is the unsurpassable vision, unsurpassable listening and unsurpassable gain.

"And what is the unsurpassable training? Here, monks, a certain person trains in elephant-lore, in horsemanship, in the chariot (chariotry), in archery, and in swordsmanship, or a person trains in this and that, or a person trains after the way of a recluse or a Brahmin of wrong understanding and wrong practice. This, monks, is called training, however that training, monks, is low, vulgar, worldly, ignoble, unprofitable, and brings about no revulsion, no fading away (of lust), no ending of suffering, no disappearance of defilements, no direct knowledge of the four noble truths, no self-awakening, and no nirvana.

"But, monks, when a person, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, trains in the dhamma and discipline proclaimed by the Tathāgata, or trains himself in the higher morality, the higher mind, the higher wisdom, that, monks, is the unsurpassable training for the purification of beings, for abandoning sorrow and lamentation, for the disappearance of physical and mental pain, for gaining the right way, and for realizing nirvana. That is to say, when

និព្វាន គឺនៅត្រង់បុគ្គលបានសេចក្តីជឿក្នុងតថាគត ឬសាវ័កនៃតថាគត ហើយជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបាននេះ ទើបតថាគតឱ្យឈ្មោះថា លាភដ៏ប្រសើរ បំផុត ។ ទស្សនានុត្តរិយៈ សវនានុត្តរិយៈ លាភានុត្តរិយៈ ដូច្នេះឯង ។

ចំណែកខាង សិក្ខានុត្តរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ សិក្សាវិជ្ជាដំរីក្តី សិក្សាវិជ្ជាសេះក្តី សិក្សាវិជ្ជារថក្តី សិក្សាវិជ្ជាផ្លូវក្តី សិក្សាវិជ្ជាដងដាវក្តី ឬក៏សិក្សាវិជ្ជាខ្ពស់ទាបក្តី សិក្សាវិជ្ជារបស់ សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ អ្នកប្រតិបត្តិខុសក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា ការសិក្សានុ៎ះ ក៏ជាការសិក្សាហើយ មិនមែនមិនសិក្សាទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថា ការសិក្សានុ៎ះ ជារបស់ថោកសម្រាប់អ្នកស្រុក ជារបស់បុទុជន មិនប្រសើរ ឥតប្រយោជន៍ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ទេ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេកទេ ដើម្បីរលត់កិលេសទេ ដើម្បីស្ងប់ទុក្ខទេ ដើម្បី ដឹងប្រសើរទេ ដើម្បីត្រាស់ដឹងទេ ដើម្បីនិព្វានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ តែបុគ្គលណា សិក្សានូវអធិសីល សិក្សានូវអធិចិត្ត សិក្សានូវអធិប្បញ្ញា ក្នុង ធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសម្តែងហើយ ជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្ត ស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសិក្សានុ៎ះ ប្រសើរ បំផុតជាងការសិក្សាទាំងឡាយ (ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់ សត្វទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីឱ្យអស់ទៅនៃ ទុក្ខនិងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន

one, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, trains in the dhamma and discipline proclaimed by the Tathāgata, or trains himself in the higher morality, the higher mind, and the higher wisdom; this, monks, is called the unsurpassable training. Such is the unsurpassable vision, unsurpassable listening, unsurpassable gain, and unsurpassable training.

"And what is the unsurpassable service? Here, monks, a certain person serves a Kshatriya (a king), a Brahmin, a householder, or a person serves this and that person, or a person serves a recluse or a Brahmin of wrong understanding and wrong practice. This, monks, is called service, but that service, monks, is low, vulgar, worldly, ignoble, unprofitable, and brings about no revulsion, no fading away (of lust), no ending of suffering, no disappearance of defilements, no direct knowledge of the four noble truths, no self-awakening, and no nirvana.

"But, monks, when a person, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, serves the Tathāgata, or the Tathāgata's follower, it is, monks, the unsurpassable service for the purification of beings, for abandoning sorrow and lamentation, for the disappearance of physical and mental pain, for gaining the right way, and for realizing nirvana. That is to say, when one, set in faith, set in

គឺនៅក្នុងបុគ្គលសិក្សានូវអធិសីលក្តី សិក្សានូវអធិចិត្តក្តី សិក្សានូវអធិប្បញ្ញក្តី ក្នុងធម្មវិន័យ ហើយជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការសិក្សានេះ ទើបតថាគតឱ្យឈ្មោះថា សិក្សាប្រសើរបំផុត ។ ទស្សនានុត្តរិយៈ សវនានុត្តរិយៈ លាភានុត្តរិយៈ សិក្ខានុត្តរិយៈ ដូច្នេះឯង ។

ឯបារិច្ឆេយ្យានុត្តរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បម្រើក្សត្រិយ៍ក្តី បម្រើព្រាហ្មណ៍ក្តី បម្រើគហបតីក្តី ឬបម្រើ បុគ្គលធំតូចណាមួយក្តី បម្រើសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ជាមិត្តាទិដ្ឋិ អ្នកប្រព្រឹត្តខុស ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា ការបម្រើនុ៎ះ ក៏ជាការបម្រើហើយ មិនមែនមិនបម្រើទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាការបម្រើនុ៎ះ ជារបស់ចោក សម្រាប់អ្នកស្រុក ជារបស់បុព្វជន មិនប្រសើរ ឥតប្រយោជន៍ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយទេ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេកទេ ដើម្បីរលត់កិលេសទេ ដើម្បីស្ងប់ទុក្ខទេ ដើម្បីដឹងប្រសើរទេ ដើម្បីត្រាស់ដឹងទេ ដើម្បីនិព្វានទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែបុគ្គលណា ទៅបម្រើតថាគត ឬសាវ័ករបស់ តថាគត ជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការបម្រើនុ៎ះ ទើបប្រសើរបំផុតជាងការបម្រើទាំងឡាយ (ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់សត្វទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវ សេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីឱ្យអស់ទៅនៃទុក្ខនិងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ ដឹងនូវមគ្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន គឺនៅក្នុងបុគ្គលទៅបម្រើ

love, single-minded, full of faith, serves the Tathāgata, or the Tathāgata's follower; this, monks, is called the unsurpassable service. Such is the unsurpassable vision, unsurpassable listening, unsurpassable gain, unsurpassable training, and unsurpassable service.

"And what is the unsurpassable recollection? Here, monks, a certain person recollects the gain of a child, of a wife, of wealth, or of this and that, or a person recollects a recluse or a Brahmin of wrong understanding and wrong practice. This, monks, is called recollection, but that recollection, monks, is low, vulgar, worldly, ignoble, unprofitable, and brings about no revulsion, no fading away (of lust), no ending of suffering, no disappearance of defilements, no direct knowledge of the four noble truths, no self-awakening, and no nirvana. But, monks, when one, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, recollects the Tathāgata, or the Tathāgata's follower, that, monks, is the unsurpassable recollection for the purification of beings, for abandoning sorrow and lamentation, for the disappearance of physical and mental pain, for gaining the right way, and for realizing nirvana. That is to say, when a person, set in faith, set in love, single-minded, full of faith, recollects the Tathāgata, or the Tathāgata's follower; this, bhikshus,

តថាគត ឬសាវ័កនៃតថាគត ហើយជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្ត
ស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការបម្រើនេះ ទើប
តថាគតឱ្យឈ្មោះថា ការបម្រើប្រសើរបំផុត ។ ទស្សនានុត្តរិយៈ សវនានុត្តរិ-
យៈ លោកានុត្តរិយៈ សិក្ខានុត្តរិយៈ បារិច្ឆរិយានុត្តរិយៈ ដូច្នេះឯង ។

ចំណែកអនុស្សតានុត្តរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
ខ្លះក្នុងលោកនេះ រឭកនូវការបានកូនក្តី រឭកនូវការបានប្រពន្ធក្តី រឭកនូវការ
បានទ្រព្យក្តី ឬក៏រឭកនូវការបានរបស់តូចធំក្តី រឭកនូវសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ជា
មិត្តាទិដ្ឋិ អ្នកប្រតិបត្តិខុសក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរឭកនុ៎ះ ក៏ឈ្មោះថា រឭក
ដែរ មិនមែនមិនរឭកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថា ការរឭកនុ៎ះ ជារបស់
ថោក សម្រាប់អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជ្ជន មិនប្រសើរ ឥតប្រយោជន៍ មិន
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយទេ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេកទេ ដើម្បីរលត់
កិលេសទេ ដើម្បីស្ងប់ទុក្ខទេ ដើម្បីដឹងប្រសើរទេ ដើម្បីត្រាស់ដឹងទេ ដើម្បី
និព្វានទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែបុគ្គលណា រឭកនូវតថាគត ឬសាវ័ក
របស់តថាគតហើយជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់
ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរឭកនុ៎ះ ប្រសើរបំផុតជាងការរឭក
ទាំងឡាយ (ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់សត្វទាំងឡាយ ដើម្បី
កន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីឱ្យអស់ទៅនៃទុក្ខនិងទោមនស្ស
ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន គឺនៅក្រុងបុគ្គល
រឭកនូវតថាគត ឬសាវ័ករបស់តថាគត ជាអ្នកមានសទ្ធាខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្ត

is called the unsurpassable recollection. These, monks, are the six unsurpassables.

Those who have gained noble vision, the supreme listening,

Who have reached the unsurpassable gain, who delight in the supreme training,

Who is established in service, who cultivates recollection—

They are connected to solitude, secure, bound for the deathless,

Rejoicing in heedfulness, prudent, restrained by morality;

They shall in time realize where misery ends³.

4. Gods Notes Names and Surnames of Human Beings

i. "O' monks on the eight day of Pakkha, servants of the four chiefs of the gods always go to check human world and think, 'many

³The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 46*, pp.93-101. & Tan, P. (2005). Anuttariya Sutta 2. Retrieved from <http://www.themindingcentre.org/dharmafarer/wp-content/uploads/2009/12/14.15-Anuttariya-S-2-a6.30-pi-ya.Pdf>

ស្រឡាញ់មាំ ជឿស៊ប់ជ្រះថ្លាខ្លាំង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការព្រកនេះ ទើប តថាគតឱ្យឈ្មោះថា ការព្រកប្រសើរបំផុត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯង អនុត្តរិយៈទាំង ៦ យ៉ាង ។

ពួកជនណាបាន នូវទស្សនានុត្តរិយៈផង នូវសវនានុត្តរិយៈផង

បាននូវលាភានុត្តរិយៈផង ក្រេកអរក្នុងសិក្ខានុត្តរិយៈផង

តាំងនៅក្នុងបារិច្ឆិយានុត្តរិយៈ ចម្រើននូវអនុស្សតានុត្តរិយៈ

ដែលប្រកបដោយវិវេកដ៏ក្សេម ជាគ្រឿងឱ្យដល់ព្រះនិព្វានផង

ពួកជននោះ រីករាយក្នុងសេចក្តីមិនប្រហែស មានបញ្ញាចាស់ សង្រួម ហើយក្នុងសីល រមែងដឹងនូវអមតនិព្វាន ដែលជាទីរលត់ទុក្ខ តាម កាលដ៏គួរ^៣ ។

៤. ពួកទេវតាកត់ឈ្មោះមនុស្សល្អទុក

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ខ ពួកអាមាត្យ ជាបរិសទ្យរបស់ ស្តេចធំ (មហារាជ) ទាំង ៤ តែងដើរត្រួតលោកនេះ ដោយគិតថា បណ្តា

ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤៦ ទំព័រ ៩៣-១០០. និង Tan, P. (២០០៥). អនុត្តរិយសូត្រ ២. ដកស្រង់ចេញពី <http://www.themindingcentre.org/dharmafarer/wp-content/uploads/2009/12/14.15-Anuttariya-S-2-a6.30-pi-ya>. Pdf.

of all people pay respect to parents, recluses (Samanas) and Brhmans, be awe of the elders in the family, undertake Pakati Uposatha Sila (the eight precepts) and Paṭijāgara Uposatha Sila (by keeping Sila on the days preceding and following the Uposatha Day)."

ii. "O' monks on the fourteenth day of Pakkha, princes of the four chiefs of the gods always go to check human world and think, 'many of all people pay respect to parents, recluses (Samanas) and Brhmans, be awe of the elders in the family, undertake Pakati Uposatha Sila (the eight precepts) and Paṭijāgara Uposatha Sila (by keeping Sila on the days preceding and following the Uposatha Day)."

iii. "O' monks on the fifteenth day (full moon day), four chiefs of the gods themselves always go to check human world and think, 'many of all people pay respect to parents, recluses (Samanas) and Brhmans, be awe of the elders in the family, undertake Pakati Uposatha Sila (the eight precepts) and Paṭijāgara Uposatha Sila (by keeping Sila on the days preceding and following the Uposatha Day⁴)."

In this case, if there are a small number of all people in human world who pay respect to their parents, monks and so on, four kings of the gods always reported news to Tāvātimsa devas gathering in Sudhamma Hall.

⁴ The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 41*, pp.101-102.

មនុស្សទាំងឡាយ គង់មានពួកមនុស្សច្រើន ជាអ្នកគោរពមាតាបិតា គោរពសមណៈគោរពព្រាហ្មណ៍ កោតក្រែងបុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល រក្សាបកតិឧបោសថ រក្សាបដិជាគរឧបោសថ ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយខ្លះដែរឬ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ នៃបក្ខ ពួករាជបុត្របស់ស្តេចធំ (មហារាជ) ទាំង ៤ តែងដើរត្រួតលោកនេះ ដោយគិតថា បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ គង់មានពួកមនុស្សច្រើន ជាអ្នកគោរពមាតាបិតា គោរពសមណៈគោរពព្រាហ្មណ៍ កោតក្រែងបុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល រក្សាបកតិឧបោសថ រក្សាបដិជាគរឧបោសថ ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយខ្លះដែរឬ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ស្តេចធំ (មហារាជ) ទាំង ៤ តែងដើរ ត្រួតលោកនេះដោយខ្លួនឯង ដោយគិតថា បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ គង់មានពួកមនុស្សច្រើន ជាអ្នកគោរពមាតាបិតា គោរពសមណៈ គោរពព្រាហ្មណ៍ កោតក្រែងបុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល រក្សាបកតិឧបោសថ រក្សាបដិជាគរឧបោសថ ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយខ្លះដែរឬ⁴ ។

នៅក្នុងករណីនេះ បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ បើពួកមនុស្សដែលគោរពមាតាបិតា និងពួកសមណៈជាដើមមានចំនួនតិច ស្តេចមហារាជទាំង ៤ តែងប្រាប់ដំណឹងនោះដល់ពួកតាវត្តិវិទូទេវតា ដែលអង្គុយប្រជុំនៅក្នុងសាលា

⁴ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤១ ទំព័រ ១០១-១០២.

Having heard that, Tāvatisma devas are disappointed, and they utter that Asuras will increase but devas will decrease.

In the contrary, if there are a large number of all people in human world who pay obedience to their parents, monks and the like, four kings of the gods always report news to Tāvatisma devas sitting in Sudhamma Hall. Thus, Tāvatisma gods are delighted, and they say that Asuras will decrease but gods will increase.

Observing this world means: having heard that on eighth day of Pakkha, king of the gods ordered four chiefs of the gods by saying, "Dear sirs, today is the eighth day of Pakkha, so go to human realm and name those men who did good actions, please." Four chiefs of the gods turned to order their servants by saying, "Go to human realm, dear sirs, write down names and surname of men who performed good deeds on golden scroll and bring them to us." Those of their servants have followed them. Therefore, the Blessed One said that checking this world (based on the commentary). Later on, it is said further in commentary that there were men who performed various meritorious deeds such as taking refuge in the Three Jewels, observing the five precepts, offering flowers to the Buddha, listening to the Dhamma, displaying thousand lamps, erecting temples and so on.

សុធម្មា ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកតាវត្តិង្សទេវតា មានការតូចចិត្តដោយនិយាយ
ថា ពួកអសុរនឹងកុះករ ប៉ុន្តែពួកទេវតានឹងសាបសូន្យ ។

ផ្ទុយទៅវិញ បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ បើពួកមនុស្ស ដែលគោរព
មាតាបិតា និងពួកសមណៈជាដើមមានចំនួនច្រើន ស្តេចមហារាជទាំង ៤
តែងប្រាប់ដំណឹងនោះ ដល់ពួកតាវត្តិង្សទេវតា ដែលអង្គុយ ប្រជុំនៅក្នុង
សាលាសុធម្មា ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកតាវត្តិង្សទេវតា មានការពេញចិត្ត
ដោយនិយាយថា ពួកអសុរនឹងសាបសូន្យ ប៉ុន្តែពួកទេវតានឹងកុះករ ។

ការត្រួតមើលនូវលោកនេះ មានសេចក្តីថា បានឮថា នៅថ្ងៃ ៨ នៃបក្ខ
សក្កទេវរាជ បានបញ្ជាមហារាជទាំង ៤ ថា «នៃលោកទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះជា
ថ្ងៃ ៨ នៃបក្ខ លោកទាំងឡាយចូរទៅកាន់មនុស្សលោកហើយយកឈ្មោះ និង
គោត្ររបស់មនុស្សដែលធ្វើបុណ្យមក ស្តេចមហារាជទាំង ៤ ក៏ត្រឡប់ទៅ
បញ្ជាបរិវាររបស់ខ្លួនថា «ទៅចុះលោកទាំងឡាយ លោកចូរទៅកាន់មនុស្ស
លោកសរសេរឈ្មោះ និងគោត្រមនុស្សដែលធ្វើបុណ្យ ក្នុងក្រាំងមាសហើយ
នាំមកចុះ» ។ បរិវារទាំងនោះបានធ្វើតាមបញ្ជាពួកគេ ព្រោះហេតុនោះ ទើប
ព្រះដ៏មានជោគត្រាស់ថា ត្រួតមើលនូវលោកនេះ ដូច្នេះ (យោងទៅតាមព្រះ
អដ្ឋកថា) ។ ក្រោយមក លោកសម្តែងបន្ថែមទៀត នៅក្នុងព្រះអដ្ឋកថា
មនុស្សធ្វើនូវបុណ្យមានប្រការផ្សេងៗ ដូចជា មានការដល់ព្រះរតនត្រ័យជាទី
ពឹង រក្សាសីល ៥ ឬជាផ្កាឈើ ស្តាប់ព្រះធម៌ តាំងនូវប្រទីប ១.០០០ ដួង និង
កសាងវិហារជាដើម ។

When these gods go to human world, they wrote names and surnames of those men who performed good deeds on golden scroll and they take them to four chiefs of devas. In this meaning: If there are a small number of human beings, it means that servants of the four chiefs of devas go to village, district and capital. After gods who abide in that village, district and capital see servants of the four chiefs of devas coming, they take presents together to those gods.

Having received those presents, servants of the four kings of gods questioned them about man beings' good deeds as mentioned above, "Dear sirs, do many of all people foster their parents?" Then gods, who dwell in those places, reported, "In fact, dear sirs, in this district these men and those men done wholesome deeds are over there." They wrote down names and surnames of those and then moved to other places.

On the fourteenth day of Pakkha, later on, prince of the four chiefs of the gods also take golden scroll and check this world as mentioned above; and they write names and surnames of those.

កាលទេវតាទាំងនោះ ទៅកាន់មនុស្សលោកហើយសរសេរឈ្មោះនិង គោត្រមនុស្ស ដែលធ្វើបុណ្យទុកនៅក្នុងក្រាំងមាស ហើយនាំមកថ្វាយមហា រាជទាំង៤ ។ នៅក្នុងសេចក្តីនេះ គឺប្រសិនបើមានចំនួនមនុស្សតិច បាន សេចក្តីថា បរិវាររបស់ស្តេចមហារាជទាំង ៤ ចូលទៅកាន់គាម និគម និងរាជ- ធានី ។ លុះទេវតាទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងគាម និគម និងរាជធានីនោះ ឃើញនូវបរិវាររបស់មហារាជទាំង៤មក ក៏នាំគ្នាកាន់យកបណ្ណាការ ទៅកាន់ សំណាក់ទេវតាទាំងនោះ ។

ក្រោយបរិវាររបស់ស្តេចមហារាជទាំង ៤ ទទួលយកបណ្ណាការ ទាំង នោះហើយ ពួកគេបានសួរពួកទេវតា អំពីការធ្វើអំពើល្អរបស់មនុស្ស តាមន័យ ដែលបានពោលទុកថា «លោកអ្នកនិទ្ទេក្ខទាំងឡាយ មនុស្សចំនួនច្រើន ទំនុក បម្រុងមាតាបិតាឬទេ» ។ កាលពួកទេវតា ដែលនៅក្នុងកន្លែងនោះៗ រាយ ការណ៍ថា «លោកទាំងឡាយ នៅក្នុងគាមនេះ អ្នកឯណោះ និងអ្នកឯណោះ ជាអ្នកធ្វើអំពើល្អ ហើយកត់ឈ្មោះ និងគោត្ររបស់មនុស្សទាំងនោះ ហើយក៏ ទៅទីដទៃ» ។

ក្រោយមក នៅថ្ងៃទី១៤ នៃបក្ខ សូម្បីរាជបុត្ររបស់ស្តេចមហារាជ ទាំង៤ ក៏កាន់យកក្រាំងមាស ត្រួតមើលនូវលោកនេះដូចដែលរៀបរាប់ហើយ ក៏សរសេរឈ្មោះនិងគោត្ររបស់មនុស្សទាំងនោះដែរ ។

On fifteenth day (Upasatha Day), four chiefs of the gods note names and surnames of human beings as earlier mentioned. Based on numbers in golden scroll, they know that there is a minority of people during this time and there is a majority of people during this time.

If there are a small number of people performing good conducts, gods will decrease. This means that gods will decrease because new gods will not occur, and the enjoyable celestial world containing ten thousand leagues will be empty. The increasing number of Asuras means that the four woeful abodes will be full of beings. Therefore, gods are disappointed by saying, "We will not play Nakkhattariksa in a crowd of gods in celestial world."⁵

5. Acinteyya Sutta (Unthinkables)

"There are these four unthinkables that are not to be thought of, that would bring madness and grief to anyone who thought about them. What four?

"The Buddha-range of the Buddhas, monks, is an unthinkable that is not to be thought of, that would bring craziness and grief to anyone who thought of it.

⁵ Chamroeun, H. (B.C. 2557). *Khmer Manorthapurani Commentary, Vol, 41*, pp. 165-169.

នៅថ្ងៃ ១៥ (ថ្ងៃឧបោសថ) ស្តេចមហាវរាជទាំង ៤ សរសេរឈ្មោះ និងគោត្ររបស់មនុស្ស ដូចដែលបានរៀបរាប់ហើយ ។ ពួកគេជ្រាបថា នៅ វេលានេះមានមនុស្សចំនួនតិចតួច នៅវេលានេះមានមនុស្សច្រើន តាមចំនួន នៅក្នុងក្រាំងមាស ។

ប្រសិនបើមានចំនួនមនុស្សតិច ដែលធ្វើនូវអំពើល្អ ពួកទេវតានឹង សាបសូន្យ ។ នេះមានន័យថា ពួកទេវតានឹងសាបសូន្យ ពីព្រោះពួកទេវតា ថ្មីៗ មិនប្រាកដ ហើយឋានសួគ៌ដែលគួរឱ្យរីករាយ ដែលមានទំហំប្រមាណ មួយម៉ឺនយោជន៍ នឹងស្ងាត់ឈឹង ។ ជាមួយគ្នានេះ ពួកអសុរនឹងសាបសូន្យ បានសេចក្តីថា អបាយភូមិ ៤ នឹងពេញព្រៀបទៅដោយពពួកសត្វ ។ ព្រោះ ហេតុនោះ ពួកទេវតាតូចចិត្តថា «យើងនឹងមិនបានលេងនក្ខត្តបុក្ស នៅក្នុង កណ្តាលពួកទេវតានៅក្នុង ឋានទេវលោកដែលច្រើនកុះករ^៥ ។

៥. អចិន្ត្រៃយ៍សូត្រ (ហេតុដែលមិនគួរគិត)

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អចិន្ត្រៃយ៍ (ហេតុដែលមិនគួរគិត) នេះមាន ៤ ប្រការ ដែលបុគ្គលមិនគួរគិតទេ តែអ្នកណាគិត អ្នកនោះ គប្បីបាននូវចំណែក នៃសេចក្តីឆ្លាតនិងសេចក្តីលំបាក ។ អចិន្ត្រៃយ៍ ៤ ប្រការ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ពុទ្ធវិស័យរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលបុគ្គល មិនគួរគិត តែអ្នកណាគិត អ្នកនោះ គប្បីបាននូវចំណែកនៃសេចក្តីឆ្លាត និង

^៥ លោកគ្រូធម្មបទ ហាយ ចំរើន (២៥៥៣). ព្រះអង្គកថាមនោរថបូរណី ភាគ ៤១ ទំព័រ ១៦៥-១៦៩.

"The jhāna -range of a person in jhāna, monks, is an unthinkable that is not to be thought of, that would bring craziness and grief to anyone who thought of it.

"The fruit of kamma, monks, is an unthinkable that is not to be thought of, that would bring craziness and grief to anyone who thought of it.

"World-speculations (who made moon, sun and etc.?), monks, is an unthinkable that is not to be thought of, that would bring craziness and grief to anyone who thought of it.

"These, monks, are the four unthinkables that are not to be thought of, that would bring craziness and grief to anyone who thought of them⁶."

6. Dakkhinā Sutta (Purities in Gifts)

"Monks, there are these four purities in gifts. What four? There is a gift, monks, which is made pure on the part of the giver, not of the receiver. There is a gift, monks, which is made pure on the part of the receiver, not of the giver. There is a gift which is made pure on

⁶The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka*, Vol. 42, pp.197-198. Bhikkhu Thānissaro. (1997). Acintita Sutta. Retrieved from <https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an04/an04.077.than.html>.

សេចក្តីលំបាកទទេ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឈានវិស័យរបស់បុគ្គលអ្នកបាន
ឈាន ជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលបុគ្គលមិនគួរគិត តែអ្នកណាគិត អ្នកនោះ គប្បីបាន
នូវចំណែកនៃសេចក្តីឆ្ងល់ និង សេចក្តីលំបាកទទេ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
វិបាករបស់កម្ម អចិន្ត្រៃយ៍ ដែលបុគ្គលមិនគួរគិត តែអ្នកណាគិត អ្នកនោះ
គប្បីបាននូវចំណែកនៃសេចក្តីឆ្ងល់ និង សេចក្តីលំបាកទទេ ១ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ លោកចិន្តា (គិតថា អ្នកណាបង្កើតព្រះចន្ទ្រព្រះអាទិត្យជាដើម)
អចិន្ត្រៃយ៍ ដែលបុគ្គលមិនគួរគិត តែអ្នកណាគិត អ្នកនោះ គប្បីបាននូវ
ចំណែកនៃសេចក្តីឆ្ងល់ និង សេចក្តីលំបាកទទេ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អចិន្ត្រៃយ៍ មាន ៤ ប្រការប៉ុណ្ណោះ ដែលបុគ្គលមិនគួរគិត តែអ្នកណាគិត អ្នក
នោះ គប្បីបាននូវចំណែកនៃសេចក្តីឆ្ងល់ និង សេចក្តីលំបាកទទេ។^៦ ។

៦. ទក្ខិណាវិសុទ្ធិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទក្ខិណាវិសុទ្ធិ (សេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃទក្ខិណាទាន)
នេះមាន ៤ ប្រការ ។ ទក្ខិណាវិសុទ្ធិ ៤ ប្រការដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទក្ខិណា បរិសុទ្ធអំពីទាយក មិនបរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈក៏មាន ១
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទក្ខិណា បរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈ មិនបរិសុទ្ធអំពីទាយកក៏

^៦ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ទំព័រ ១៩៧-១៩៨. និងភិក្ខុ
Thānissaro (១៩៩៧). អាចិន្ត្រៃយ៍សូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an04/an04.077.than.html>.

neither side, and there is a gift which is made pure on both sides.

"Now, monks, how is a gift made pure on the part of the giver, not of the receiver? In this case, monks, the giver is virtuous, of a lovely nature; the receivers are immoral and of a wicked nature. Therefore, the gift is made pure on the part of the giver, not of the receiver.

"And how is, monks, a gift made pure on the part of the receiver, not of the giver? In this case, monks, the giver is virtuous, of a lovely nature; the receivers are immoral and of a wicked nature. Thus, monks, the gift is made pure on the part of the receiver, not of the giver.

"And how is, monks, a gift made pure neither on the part of the giver nor of the receiver? In this case, monks, both giver and receiver are immoral, of wicked nature. Thus, monks, the gift is made pure neither on the part of the giver nor of the receiver.

មាន ១ ទក្ខិណា មិនបរិសុទ្ធអំពីទាយក ទាំងមិនបរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈក៏មាន
១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទក្ខិណា បរិសុទ្ធអំពីទាយកផង បរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហ-
កៈផងក៏មាន ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទក្ខិណា បរិសុទ្ធអំពីទាយក មិនបរិសុទ្ធអំពីប
ដិគ្គាហកៈដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាយកក្នុងសាសនានេះ មាន
សីល មានកល្យាណធម៌ តែបដិគ្គាហកៈជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានបាបធម៌ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ទក្ខិណាបរិសុទ្ធអំពីទាយក មិន
បរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទក្ខិណាបរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈ មិនបរិសុទ្ធ
អំពីទាយក តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាយកក្នុងសាសនានេះ ជា
អ្នកទ្រុស្តសីល មានបាបធម៌ តែបដិគ្គាហកៈជាអ្នកមានសីល មានកល្យាណ
ធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឈ្មោះថា ទក្ខិណា បរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហ
កៈ មិនបរិសុទ្ធអំពីទាយក ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទក្ខិណា មិនបរិសុទ្ធអំពីទាយក ទាំងមិន
បរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាយកក្នុង
សាសនានេះ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានបាបធម៌ ទាំងបដិគ្គាហកៈក៏ជាអ្នកជាអ្នក
ទ្រុស្តសីល មានបាបធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឈ្មោះថា ទក្ខិណា
មិនបរិសុទ្ធអំពីទាយក ទាំងមិនបរិសុទ្ធអំពីបដិគ្គាហកៈ ។

"And how is, monks, a gift made pure both on the part of the giver and of the receiver? In this case, monks, the giver is virtuous, of a lovely nature, and the receiver is one of a like nature. Thus, monks, the gift is made pure on both sides. These, monks, are the four purities in gift.⁷"

7. Persons Resemble Rain-clouds

"Monks, there are these four rain-clouds. What four? They are as followings:

1. The thunderer is not the rainer
2. The rainer is not the thunderer
3. The neither thunderer nor rainer
4. The both thunderer and rainer

⁷The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 42*, pp.198-200.
F.L. Woodward, M.A. (2001). *Anguttara-Nikāya in Gift*, pp. 90-91.

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទក្ខិណា បរិសុទ្ធអំពីទាយកផង បរិសុទ្ធអំពី
 បដិគ្គាហកៈផង តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាយកក្នុងសាសនានេះ
 មានសីល មានកល្យាណធម៌ បដិគ្គាហកៈក៏ជាអ្នកមានសីល មានកល្យាណ
 ធម៌ដូចគ្នា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ទក្ខិណាបរិសុទ្ធអំពី
 ទាយកផង អំពីបដិគ្គាហកៈផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទក្ខិណាវិសុទ្ធិ មាន ៤
 ប្រការប៉ុណ្ណេះឯង⁷ ។

៧. បុគ្គលប្រៀបដូចជាមេឃ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃនេះ មាន ៤
 យ៉ាង ។ មេឃ ៤ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ មេឃ គឺ

១. មេឃគ្រហឹមឥតភ្លៀង

២. មេឃបង្ករភ្លៀង ឥតគ្រហឹម

៣. មេឃទាំងមិនគ្រហឹមទាំងមិនបង្ករភ្លៀង

៤. មេឃគ្រហឹមផង បង្ករភ្លៀងផង ។

⁷ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ទំព័រ ១៩៨-២០០. និង លោក F.L.
 Woodward. (២០០១). អង្គត្ថវិនិកាយ ក្នុងទក្ខិណា ទំព័រ ៩០-៩១.

"In like manner, monks, these four persons who resemble rain-clouds are to be found existing in the world.

What four? They are as followings:

1. The thunderer is not the rainer
2. The rainer is not the thunderer
3. The neither thunderer nor rainer
4. The both thunderer and rainer

"Now, monks, how is a person a thunderer but no rainer? In this world, monks, a certain person speaks but he does not act. Thus, monks, he is one who thunders but does not rain. Just as that cloud thunders but does not rain, so using this figure do I speak of this person.

"And in this world, monks, how is a person a rainer but no thunderer? In this world, monks, a certain person is one who acts but he does not speak. Thus, monks, he is one who rains but does not thunder. Just as that cloud rains but does not thunder, so using this figure do I speak of this person.

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃមាន ៤ យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលឧបមាដោយមេឃនេះ មាន ៤ ពួក រមែងមាននៅក្នុងលោក ដូច្នោះដែរ ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ បុគ្គលជាអ្នកគ្រហឹម ឥតបង្ករ ភ្លៀង ១ បង្ករភ្លៀង ឥតគ្រហឹម ១ ទាំងមិនគ្រហឹម ទាំងមិនបង្ករភ្លៀង ១ គ្រហឹមផង បង្ករភ្លៀងផង ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកគ្រហឹម ឥតបង្ករភ្លៀង តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបានតែនិយាយ តែ មិនធ្វើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកគ្រហឹម ឥតបង្ករភ្លៀង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃនោះគ្រហឹម ឥតបង្ករភ្លៀង មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេឃដូច្នោះ ដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកបង្ករភ្លៀង ឥតគ្រហឹម តើដូច ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកធ្វើ តែមិន និយាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកបង្ករភ្លៀង ឥតគ្រហឹម យ៉ាងនេះ ឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃនោះបង្ករភ្លៀង ឥតគ្រហឹម មានឧបមាយ៉ាង ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេឃដូច្នោះ ដែរ ។

"And how, monks, is a person one who is neither thunderer nor rainer? In this world, monks, a certain person neither speaks nor acts. Therefore, he is one who neither thunders nor rains. Just as that cloud neither thunders nor rains, so using this figure do I speak of this person.

"And how, monks, is a person both thunderer and rainer? In this world, monks, a certain person both speaks and acts. Therefore, he is one who thunders and rains. Just as that cloud both thunders and rains, so using this figure do I speak of this person. These, therefore, are the four persons found existing in the world."

8. Persons Resemble Pots

"Monks, there are these four pots. What four? The closed and empty, the open and full, the open and empty, and the closed and full.

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទាំងមិនគ្រហឹម ទាំងមិនបង្ករភ្លៀង តើ ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកទាំងមិន និយាយ ទាំងមិនធ្វើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំងមិនគ្រហឹម ទាំងមិនបង្ករ ភ្លៀង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃនោះទាំងមិនគ្រហឹម ទាំង មិនបង្ករភ្លៀង មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកគ្រហឹមផង បង្ករភ្លៀងផង តើ ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកនិយាយ ផង ជាអ្នកធ្វើផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកគ្រហឹមផង បង្ករភ្លៀងផង មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មាន ឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលឧបមាដោយ មេឃ ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក។

៨. បុគ្គលប្រៀបដូចក្អមទឹក

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្អមនេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ក្អម ៤ យ៉ាង ដូចម្តេច ខ្លះ ។ គឺក្អមទទេគ្របមាត់ ១ ក្អមពេញ (ដោយទឹក) តែបើកចំហមាត់ ១ ក្អម ទទេបើកចំហមាត់ ១ ក្អមពេញ (ដោយទឹក) គ្របមាត់ ១ ។

"In like manner, monks, there are these four persons resembling pots to be found existing in the world. What four? The closed and empty, the open and full, the open and empty, and the closed and full.

"Now, bhikkhus, how is a person closed and empty? In this case the mien of a certain person is charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. But he does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, a person is closed and empty. Just as pot is closed and empty, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, monks, is a person open and full? In this case the mien of a certain person is not charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. Yet he does understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយក្អម ៤ ពួកនេះ រមែង
មាននៅក្នុងលោកដូច្នោះដែរ ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលទទេ
គ្របមាត់ ១ បុគ្គលពេញដោយទឹក តែបើកចំហមាត់ ១ បុគ្គលទទេ បើកចំហ
មាត់ ១ បុគ្គលពេញដោយទឹក ទាំងគ្របមាត់ ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទទេ គ្របមាត់ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ ដើរឈានថយ
ក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូលលាតអវយវៈ
ចេញ ទ្រទ្រង់សង្ឃាដី បាត្រនិងចីវរ គួរជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ មិនដឹងច្បាស់
តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជា
ទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ
មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធតាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទទេ គ្របមាត់ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងនោះជាក្នុងមទទេ គ្របមាត់ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលពេញដោយទឹក បើកចំហមាត់ តើដូច
ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ
ដើរឈានថយក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូល
លាតអវយវៈចេញ ទ្រទ្រង់សង្ឃាដី បាត្រនិងចីវរ មិនជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ
រមែងដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិត

understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, he is open and full. Just as pot is open and full, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, monks, is a person open and empty? In this case the mien of a certain person is not charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. And he does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Thus, bhikkhus, he is open and empty. Just as pot is open and empty, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, monks, is a person closed and full? In this case the mien of a certain person is charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his

ថា នេះជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធៈ
ដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពេញដោយទឹក បើកចំហមាត់យ៉ាងនេះឯង ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងនោះជាក្នុងពេញដោយទឹក បើកចំហមាត់ មានឧបមា
យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យ
ដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទទេ ទាំងបើកចំហមាត់ តើដូចម្តេច ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ ដើរ
ឈានថយក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូល
លាតអវយវៈចេញ ទ្រទ្រង់សង្ឃដំ បាត្រនិងថ្នាំ មិនជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ
មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តី
ពិតថា នេះជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខ
និរោធដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា
ដូច្នេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទទេ បើកចំហមាត់ យ៉ាងនេះឯង ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងនោះជាក្នុងមទទេ បើកចំហមាត់ មានឧបមាយ៉ាងណា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលពេញដោយទឹក ទាំងគ្របមាត់ តើដូច
ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ
ដើរឈានថយក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូល

arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. And he does understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the arising of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the ending of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the practice going to the ending of suffering.' Thus, bhikkhus, a person is closed and full. Just as pot is closed and full, even so using this figure do I speak of this person. Thus, bhikkhus, these are the four persons found existing in the world⁸."

9. Sumana Sutta

On that occasion Princess Sumanā, escorted by five hundred chariots and five hundred royal maidens, went up to the Buddha. On arrival, having bowed down to him, she sat to one side.

As she was sitting there, she said to him, "Suppose there were two disciples of the Exalted One, equal in faith, equal in morality, equal in wisdom, but one was a giver of alms, the other was a non-giver

⁸ The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka*, Vol. 42, pp.254-263. & F.L. Woodward, M.A. (2001). *Anguttara-Nikāya*, pp. 110-112.

លាតអវយវៈចេញ ទ្រទ្រង់សង្ហាដី បាត្រនិងថ្មីវ គួរជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ រមែងដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិត ថា នេះជាទុក្ខសមុទ្យដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធៈ ដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពេញដោយទឹកទាំងបិទមាត់ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងនោះជាក្នុងពេញដោយទឹក គ្របមាត់ មានឧបមា យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យ ដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយក្នុង ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក^៨ ។

៩. សុមនសូត្រ

គ្រានោះ នាងសុមនាធាកុមារី មានរថ ៥០០ និងរាជកុមារី ៥០០ អង្គ ហែហមចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រថាប់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះនាងសុមនាធាកុមារី ប្រថាប់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើនសារីរក៍ពីរូបរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងសាសនានេះ មាន សទ្ធាស្មើគ្នា មានសីលស្មើគ្នា មានបញ្ញាស្មើគ្នា ប៉ុន្តែមួយអង្គជាទាយក មួយ

^៨ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ទំព័រ ២៥៤-២៦៣.និង លោក F.L.

Wooward. (២០០១). អង្គត្ថនិកាយ ទំព័រ ១១០-១១២.

of alms. At the break-up of the body, after death, they would reappear in a good destination, a heavenly world. Having become devas, would there be any distinction, any difference between the two?" The Exalted One said, "There would, Sumanā. The one who was a giver of alms, on becoming a deva, would excel the non-giver of alms in five areas: in divine life span, divine beauty, divine happiness, divine fame, and divine sovereignty. The one who was a giver of alms, on becoming a deva, would excel the non-giver of alms in these five areas."

"And if they were to fall from there and reappear in this world: Having become human beings, would there be any distinction, any difference between the two?" The Blessed One said, "There would, Sumanā. The one who was a giver of alms, on becoming a human being, would excel the non-giver of alms in five areas: in human life span, human beauty, human happiness, human fame, and human sovereignty. The one who was a giver of alms, on becoming a human being, would surpass the non-giver of alms in these five areas."

អង្គមិនមែនជាទាយក សាវ័កទាំងនោះ ដល់បែកផ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏
 ទៅកើតក្នុងសុគតិស្ថាន់ទេវលោក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សាវ័កទាំងពីរដែល
 កើតជាទេវតានោះ តើមានសេចក្តីវិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងសុមនា មានដែរ ម្ចាស់នាងសុមនា សាវ័ក
 ណាជាទាយក សាវ័កនោះ ដល់កើតជាទេវតា រមែងគ្របសង្កត់ទេវតាឯ
 ណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ ៥ យ៉ាង គឺ អាយុទិព្វ ១ សម្បុរ
 ទិព្វ ១ សុខទិព្វ ១ យសទិព្វ ១ អធិបតេយ្យទិព្វ ១ ។ ម្ចាស់នាងសុមនា
 សាវ័កណា ជាទាយក សាវ័កនោះ ដល់ទៅកើតជាទេវតា រមែងគ្របសង្កត់
 ទេវតាឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយកដោយហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះបើទេវតាទាំងពីរនោះ ច្យុតអំពីទេវលោក
 នោះ មកកើតក្នុងមនុស្សលោកនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលទាំងពីរ
 នោះ ដែលកើតជាមនុស្សហើយ តើមានសេចក្តីវិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរ
 ឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងសុមនា មានដែរ ម្ចាស់នាង
 សុមនា បុគ្គលណា ជាទាយក បុគ្គលនោះ ដល់កើតជាមនុស្ស រមែងគ្រប
 សង្កត់បុគ្គល ឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ ៥ យ៉ាង គឺ
 អាយុជារបស់មនុស្ស ១ សម្បុរជារបស់មនុស្ស ១ សុខជារបស់មនុស្ស ១
 យសជារបស់មនុស្ស ១ អធិបតេយ្យជារបស់មនុស្ស ១ ។ ម្ចាស់នាងសុមនា
 បុគ្គលណា ជាទាយក បុគ្គលនោះ ដល់មកកើតជាមនុស្ស រមែងគ្របសង្កត់
 បុគ្គល ឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ ។

"And if they were to go forth from home into the homeless life (of a monk): Having gone forth, would there be any distinction, any difference between the two?" The Exalted One said, "There would, Sumanā. The one who was a giver of alms, on going forth, would surpass the non-giver of alms in five areas: He would often be asked to make use of robes and rarely not be asked. He would often be asked to take food and rarely not be asked. He would often be asked to make use of shelter and rarely not be asked. He would often be asked to make use of medicine and rarely not be asked. He would live with companions in the holy life who would often treat him with pleasing actions and rarely with unpleasing ones, with pleasing words and rarely with unpleasing ones, with pleasing thoughts and rarely with unpleasing ones, who would present him with pleasing gifts and rarely with unpleasing ones. The one who was a giver of alms, on going forth, would surpass the non-giver of alms in these five areas."

"And if both attained arahantship, would there be any distinction, any difference between their attainments of arahantship?"

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះបើអ្នកទាំងពីរនោះ ចេញចាកផ្ទះមកបួស
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បព្វជិតទាំងនោះ តើមានសេចក្តីវិសេស មានហេតុ
 ផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងសុមនា មានដែរ
 ម្ចាស់នាងសុមនា បុគ្គលណា ជាទាយក បុគ្គលនោះ លុះដល់បានបួសហើយ
 រមែងគ្របសង្កត់បព្វជិតឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយស្ថាន ៥
 យ៉ាង គឺ បើគេអង្វរ រមែងប្រើប្រាស់ចីវរច្រើន បើគេមិនអង្វរ ប្រើប្រាស់ចីវរតិច
 ១ បើគេអង្វរ រមែងបរិភោគបិណ្ឌបាតច្រើន បើគេមិនអង្វរ ក៏បរិភោគ
 បិណ្ឌបាតតិច ១ បើគេអង្វរ រមែងប្រើប្រាស់សេនាសនៈច្រើន បើគេមិនអង្វរ
 ក៏ប្រើប្រាស់សេនាសនៈតិច ១ បើគេអង្វរ រមែងប្រើប្រាស់គិលានប្បច្ចយ-
 ភេសជ្ជៈបរិក្ខារច្រើន បើគេមិនអង្វរ ក៏ប្រើប្រាស់គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិក្ខារ
 តិច ១ បើប្រសិននៅជាមួយសព្វហុចារីណា ពួកសព្វហុចារីនោះ រមែង
 រាប់អានភិក្ខុនោះ ដោយកាយកម្មជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មិនគាប់ចិត្តតិច ដោយ
 វចីកម្មជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មិនគាប់ចិត្តតិច ដោយមនោកម្មជាទីគាប់ចិត្តច្រើន
 មិនគាប់ចិត្តតិច ខ្វល់ខ្វាយបម្រើជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មិនគាប់ចិត្តតិច ម្ចាស់នាង
 សុមនា បុគ្គលណា ជាទាយក ដល់បានបួសហើយ រមែងគ្របសង្កត់បព្វជិតឯ
 ណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយស្ថាន ៥ យ៉ាងនេះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះបើបព្វជិតទាំងពីរនោះ បានសម្រេចព្រះ
 អរហត្ត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បណ្តាបព្វជិតទាំងពីររូប ដែលបានសម្រេច
 ព្រះអរហត្តហើយនុ៎ះ តើមានសេចក្តីវិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។

"In that case, I tell you, Sumanā, there would be no difference between them as to their release." "It is amazing, lord, and astounding. One, lord, should give alms and make merit in that merit is helpful to those who have become a deva, merit is helpful to those who have become a human being, and merit is helpful to those who have gone forth." "That is so true, Sumanā. So it is. It is quite enough to justify giving alms and making merit. For merit is helpful to those who have become a deva, merit is helpful to those who have become a human being, and merit is helpful to those who have gone forth." That is what the Blessed One said. Having said it, the One Well-Gone, the Teacher, said further:

Just as the moon, unblemished, going through the property of space, outshines through brightness all the constellations in the cosmos, in the same way, the person of faith, consummate in virtue, outshines through generosity all misers in the world. Just as a hundred-billowed, lightning-garlanded, thundering cloud, raining down on the wealth-bearing (earth), fills the highlands and low, just so does one consummate in vision, a

ម្ចាស់នាងសុមនា ត្រង់រឿងនុ៎ះ តថាគតមិនសម្តែង ហេតុផ្សេងគ្នា ត្រង់ចិត្ត ដែលរួចស្រឡះ ដោយវិមុត្តិនេះហើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អស្ចារ្យ ណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចម្លែកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គល គួរឱ្យទានទាំងឡាយមែន គួរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយមែន ព្រោះថាបុណ្យ ទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកដែលកើតជាទេវតាផង បុណ្យទាំងឡាយ ជា ឧបការៈដល់អ្នកដែលកើតជាមនុស្សផង បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់ អ្នកបួស (បាននៅយូរ) ផង ។ ម្ចាស់នាងសុមនា ហេតុនុ៎ះ យ៉ាងនេះហើយ ម្ចាស់នាងសុមនា ហេតុនុ៎ះ យ៉ាងនេះហើយ ម្ចាស់នាងសុមនា បុគ្គលគួរឱ្យ ទានទាំងឡាយ គួរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ (ព្រោះ) បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈ ដល់អ្នកដែលកើតជាទេវតាផង បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកដែល កើតជាមនុស្សផង បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកបួសផង ។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ បានត្រាស់ពាក្យនេះ លុះព្រះសុគតបានត្រាស់ពាក្យនេះហើយ ព្រះសាស្តាបានត្រាស់ពាក្យជាគាថានេះតទៅទៀតថា

ព្រះចន្ទមិនមានមន្ទិល កាលចរទៅតាមអាកាស រមែងរុងរឿងលើស ពួកផ្កាយទាំងឡាយ ឮដ៏អាកាសដោយពន្លឺ (របស់ខ្លួន) យ៉ាងណាមិញ បុរស បុគ្គលមានសទ្ធាបរិបូណ៌ដោយសីល រមែងរុងរឿងជាងពួកបុគ្គលកំណាញ់ ទាំងអស់ ក្នុងលោកដោយចាតៈក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

កាលមេឃ ប្រកបដោយផ្លែកបន្ទោរដ៏ឆ្លៀលឆ្លាត់បរិបូណ៌ដោយភ្នំ ទឹក ភ្លៀងក៏បង្ករចុះមកបំពេញផែនដី ដែលខ្ពស់ទាបឱ្យពោរពេញ យ៉ាងណា

disciple of the fully awakened Buddha, wise, excel the miser in five ways—in life-span, beauty, happiness, fame and sovereignty—and, having been strengthened by property, after death, rejoices in heavenly world⁹.

10. Attarakkhita Sutta (Self-Protected)

Seated to one side, King Pasenadi said to the Buddha, "When, lord, I was in private retreat, this thought came to mind, 'Who are those who protect themselves? And who are those who do not protect themselves?' Then it, lord, occurred to me, 'Those who perform evil deeds by way of body, speech, and mind do not protect themselves. Even if they are protected by a company of elephants, cavalry, chariots, or infantry, they still do not protect themselves. Why is that? It is because such protection is exterior and not interior. That is

⁹ Savong, D.B. (B.E. 2555). *Dānakathā*, pp. 1-7. & Bhikkhu Thānissaro. (n.d.). *Sumana Sutta*. Retrieved from https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN_5_31.html.

មិញ សាវ័ករបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដែលបរិបូណ៌ដោយទស្សនៈ ជាបណ្ឌិត រមែងគ្របសង្កត់បុគ្គល អ្នកមានសេចក្តីកំណាញ់ដោយហេតុ ៥ យ៉ាង គឺ អាយុ យស សម្បត្តិ សុខ និង អធិបតេយ្យ បណ្ឌិតនោះឯង បរិបូណ៌ដោយភោគៈ ដល់ទៅលោកខាងមុខ រមែងរីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ ក៏យ៉ាងនោះដែរ^១ ។

១០. អត្តរក្ខិតសូត្រ (សូត្រសម្តែងពីការរក្សាខ្លួន)

ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំ ទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងទី ស្ងាត់ សម្លឹងនៅតែម្នាក់ឯងក្នុងទីឯណោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តកើតឡើង យ៉ាងនេះថា ខ្លួនរបស់បុគ្គលដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលឈ្មោះថារក្សាហើយ ខ្លួនរបស់ បុគ្គលដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលឈ្មោះថាមិនរក្សាហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត បុគ្គលទាំង នោះ ឈ្មោះថាមិនរក្សាខ្លួនទេ បុគ្គលនោះ ទុកជាមានពលដ៏រីករាយ មានពល សេរីរក្សា មានពលរថរក្សាឬមានពលថ្មើរជើងរក្សាក៏ដោយ តែថាបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនរក្សាខ្លួនដោយពិត សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ព្រោះថា ការរក្សានេះជាខាងក្រៅ ការរក្សានេះមិនមែនជាការរក្សាខាងក្នុងទេ ព្រោះ

^១ លោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ធម្មាចារ្យ ប៊ុត សាវង្ស (២៥៥៥). ទានកថា ទំព័រ ១-៧. និង ភិក្ខុ Thānissaro . សុ- មនសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN_5_31.html.

why they do not protect themselves. Those who perform good deeds by way of body, speech, and mind do protect themselves. Even if they are not protected by a company of elephants, cavalry, chariots, or infantry, they still protect themselves. Why is that? It is because such protection is interior and not exterior. That is why they do protect themselves."

The Exalted One said, "That is so true, great king! That is so true!" And he said (repeated king's statement): "Those who perform evil deeds by way of body, speech, and mind do not protect themselves. Even if they are protected by a company of elephants, cavalry, chariots, or infantry, they still do not protect themselves. Why is that? It is because such protection is exterior and not interior. That is why they do not protect themselves. Those who perform good deeds by way of body, speech, and mind do protect themselves. Even if they are not protected by a company of elephants, cavalry, chariots, or infantry, they still protect themselves. Why is that? It is

ហេតុនោះ បុគ្គលទាំងនោះ ទើបឈ្មោះថាមិនរក្សាខ្លួនទេ លុះតែបុគ្គលណា មួយប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិត ដោយចិត្ត បុគ្គលនោះ ទើបឈ្មោះថារក្សាខ្លួន បុគ្គលនោះ ទុកជាមិនមានពល ដំរីរក្សា មិនមានពលសេះរក្សា មិនមានពលរថរក្សា មិនមានពលថ្មើរជើងរក្សា ក៏ដោយ គង់តែបុគ្គលទាំងនោះ ឈ្មោះថារក្សាខ្លួនដោយពិត សេចក្តីនេះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ព្រោះថា ការរក្សានេះជាខាងក្នុង ការរក្សានេះមិនមែនជា ការរក្សាខាងក្រៅទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលទាំងនោះ ទើបឈ្មោះថារក្សា ខ្លួន ។

ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បពិត្រមហារាជ សេចក្តីនេះ យ៉ាងនេះឯង បពិត្រមហារាជ សេចក្តីនេះយ៉ាងនេះឯង បពិត្រមហារាជ មែនហើយ បុគ្គល ណាមួយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្ត ខ្លួនរបស់បុគ្គលទាំងនោះ ឈ្មោះថាមិនរក្សាទេ សេចក្តីនោះព្រោះ ហេតុដូចម្តេច បពិត្រមហារាជ ព្រោះថា ការរក្សានេះជាខាងក្រៅ ការរក្សានេះ មិនមែនជាការរក្សាខាងក្នុងទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលទាំងនោះ ទើបឈ្មោះ ថា មិនរក្សាខ្លួនទេ បពិត្រមហារាជ លុះតែបុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តសុចរិត ដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត បុគ្គលទាំង នោះទើបឈ្មោះរក្សាខ្លួន ទុកជាមិនមានពលដំរី មិនមានពលសេះរក្សា មិន មានពលរថរក្សា មិនមានពលថ្មើរជើងរក្សាក៏ដោយ គង់តែបុគ្គលទាំងនោះ ឈ្មោះរក្សាខ្លួនដោយពិត សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច បពិត្រមហារាជ

because such protection is interior and not exterior. That is why they do protect themselves. " He added:

"Restraint of the body is good;

restraint of speech is good;

restraint of mind is good;

restraint everywhere is good.

A person who is ashamed of evil doing,

and restrained everywhere,

is said to be 'the one who is protected.'^{10m}

11. Persons Resemble Mangoes

"Bhikkhus, there are these four mangoes. What four? The unripe which looks ripe, the ripe which looks unripe, the unripe which looks unripe, and the ripe which looks ripe. These, bhikkhus, are the four mangoes.

"In like manner, bhikkhus, there are these four persons resembling mangoes found existing in the world. What four? The unripe which looks ripe, the ripe which looks unripe, the unripe which looks unripe, and the ripe which looks ripe.

¹⁰The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka*, Vol. 29, pp.198-200.

ព្រោះថា ការរក្សានេះជាខាងក្នុង ការរក្សានេះមិនមែនជាការរក្សាខាងក្រៅទេ
ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលទាំងនោះ ទើបឈ្មោះថារក្សាខ្លួន ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់បានត្រាស់ពាក្យនេះហើយ ។ បេ ។

សេចក្តីសង្រួមដោយកាយ ជាការប្រពៃ សេចក្តីសង្រួមដោយវាចា ជា
ការប្រពៃ សេចក្តីសង្រួមដោយចិត្ត ជាការប្រពៃ សេចក្តីសង្រួមក្នុង
ទ្វារទាំងអស់ ជាការប្រពៃ បុគ្គលមានសេចក្តីខ្មាស បានសង្រួម
ក្នុងទ្វារទាំងអស់បណ្ឌិតហៅថា រក្សាខ្លួន¹⁰ ។

១១. បុគ្គលប្រៀបដូចផ្លែស្វាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្លែស្វាយនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ផ្លែស្វាយ ៤
យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺផ្លែស្វាយខ្ចីមានសម្បុរទុំ ១ ផ្លែស្វាយទុំមានសម្បុរខ្ចី
១ ផ្លែស្វាយខ្ចីមានសម្បុរខ្ចី ១ ផ្លែស្វាយទុំមានសម្បុរទុំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ផ្លែស្វាយមាន ៤ យ៉ាងនេះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយផ្លែស្វាយ ៤ ពួកនេះ
រមែងមាននៅក្នុងលោកដូច្នោះដែរ ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
បុគ្គលខ្ចីមានសម្បុរទុំ ១ បុគ្គលទុំមានសម្បុរខ្ចី ១ បុគ្គលខ្ចីមានសម្បុរខ្ចី ១
បុគ្គលទុំមានសម្បុរទុំ ១ ។

¹⁰ ក្រមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ២៩ ទំព័រ ១៩៨-២០០.

"And how, bhikkhus, is a person unripe but ripe-looking? In this case the mien of a certain person is charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. But he does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, one is unripe but ripe-looking. Just as mango is unripe but ripe-looking, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person ripe but looks unripe? In this case the mien of a certain person is not charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. Yet he does understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, a person is ripe but looks unripe. Just as mango is ripe but looks unripe, even so using this figure do I speak of this

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលខ្លីមានសម្បុរទុំ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ ដើរឈានថយ
 ក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូលលាតអវយវៈ
 ចេញ ទ្រទ្រង់សង្ស័យ បាត្រនិងចីវរ គួរជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ មិនដឹងច្បាស់
 តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជា
 ទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ
 មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លីមានសម្បុរទុំយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ផ្លែស្វាយនោះខ្លីមានសម្បុរទុំមានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទុំមានសម្បុរខ្លី តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ ដើរឈានថយ
 ក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូល លាតអវយវៈ
 ចេញ ទ្រទ្រង់សង្ស័យ បាត្រនិងចីវរ មិនជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ រមែងដឹង
 ច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះ
 ជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ
 ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទុំមានសម្បុរខ្លីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្លែ

person.

"And how, bhikkhus, is a person unripe and looks unripe? In this case the mien of a certain person is not charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. And he does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, a person is unripe and looks unripe. Just as mango is unripe and looks unripe, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person ripe and looks ripe? In this case the mien of a certain person is charming, whether he is departing or approaching, looking forward or backward, bending or unbending his arm, or bearing outer robe, bowl and ordinary robe. And he does understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the arising of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the ending of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the practice going to the ending of suffering.'

ស្វាយនោះទុំមានសម្បុរខ្ចី មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
ពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលខ្ចីមានសម្បុរខ្ចី តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ ដើរឈានថយ
ក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូល លាតអវយវៈ
ចេញ ទ្រទ្រង់សង្ស័យ បាត្រនិងចីវរ មិនជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ មិនដឹងច្បាស់
តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជា
ទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ
មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្ចី មានសម្បុរខ្ចី យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ផ្លែស្វាយនោះខ្ចី មានសម្បុរខ្ចី មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទុំ មានសម្បុរទុំ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ដើរឈានទៅមុខ ដើរឈានថយ
ក្រោយ ក្រឡេកមើលចំ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់អវយវៈចូល លាតអវយវៈ
ចេញ ទ្រទ្រង់សង្ស័យ បាត្រនិងចីវរ គួរជាទីជ្រះថ្លា បុគ្គលនោះ រមែងដឹង
ច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះ
ជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ
ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ម្ចាស់ភិក្ខុ

Thus, bhikkhus, a person is ripe and looks ripe. Just as mango is ripe and looks ripe, even so using this figure do I speak of this person. Thus, bhikkhus, there are these four persons that resemble mangoes found existing in the world."

12. Persons Resemble Mice

"Bhikkhus, there are these four mice. What four? The one that digs a hole but does not live in it, the one that lives in a hole it has not dug, the one that neither digs a hole nor lives in a hole, and the one that both digs a hole and lives in it. These, monks, are the four mice.

"In like manner, monks, there are these four persons resembling mice found existing in the world. What four? The one that digs a hole but does not live in it, the one that lives in a hole it has not dug, the one that neither digs a hole nor lives in a hole, and the one that both digs a hole and lives in it.

"And how, bhikkhus, is a person one who digs a hole but does not live in it? In this case, monks, a certain person masters Dhamma, to wit: Sutta, Geyya, Veyyākaraṇa, Gāthā, Udāna, Itivuttaka, Jātaka, Abbhutadhamma and Vedalla. But he does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does not

ទាំងឡាយ បុគ្គលទំមានសម្បទំយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្លែ
ស្វាយនោះទុំ មានសម្បទំ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយផ្លែស្វាយ ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុង
លោក ។

១២. បុគ្គលប្រៀបដូចសត្វកណ្តុរ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តុរនេះមាន ៤ ពួក ។ កណ្តុរ ៤ ពួក តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ គឺកណ្តុរកកាយរន្ធតែមិននៅ ១ នៅតែមិនកកាយរន្ធ ១ ទាំងមិន
កកាយរន្ធទាំងមិននៅ ១ កកាយរន្ធផង នៅផង ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
កណ្តុរមាន ៤ ពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឧបមាដោយកណ្តុរ ៤ ពួកនេះ រមែងមាន
នៅក្នុងលោកក៏ដូច្នោះដែរ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលកកាយ
រន្ធតែមិននៅ ១ នៅតែមិនកកាយរន្ធតែមិននៅ ១ ទាំងមិនកកាយរន្ធទាំងមិននៅ
កកាយរន្ធផង នៅផង ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកកកាយរន្ធតែមិននៅ តើដូចម្តេច
។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រៀនសូត្រនូវធម៌ គឺសុត្តៈ
គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ពតធម្មៈ វេទល្លៈ
បុគ្គលនោះ មិនដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាម

understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, a person is one who digs a hole but does not live in it. Just as that mouse digs a hole but does not live in it, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person one who lives in a hole he has not dug? In this case, bhikkhus, a certain person does not master Dhamma, to wit: Sutta, Geyya, Veyyākaraṇa, Gāthā, Udāna, Itivuttaka, Jātaka, Abbhutadhamma and Vedalla. Yet he does understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Therefore, bhikkhus, he is one who lives in a hole he has not dug. Just as that mouse lives in a hole it has not dug, so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person one who neither digs a hole nor lives in a hole? In this case, bhikkhus, a certain person neither masters Dhamma, to wit: Sutta, Geyya, Veyyākaraṇa, Gāthā, Udāna,

សេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា
នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធា-
មិនីបដិបទា ដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកកកាយរន្ធតែមិននៅ
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តុរនោះ កកាយរន្ធតែមិននៅមាន
ឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមាន
ឧបមេយ្យដូច្នេះដែរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកនៅ តែមិនកកាយរន្ធតើដូចម្តេច
។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនរៀនសូត្រនូវធម៌ គឺ
សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ភតធម្មៈ
វេទល្លៈ បុគ្គលនោះ រមែងដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ ដឹង
ច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តី
ពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធា-
មិនីបដិបទា ដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកនៅ តែមិនកកាយ
រន្ធ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តុរនោះនៅ តែមិនកកាយរន្ធ
មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មាន
ឧបមេយ្យដូច្នេះដែរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទាំងមិនកកាយរន្ធទាំងមិននៅ តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនរៀនសូត្រនូវ
ធម៌ គឺសុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ភត-

Itivuttaka, Jātaka, Abbhutadhamma and Vedalla nor understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the origin of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the cessation of suffering.' He does not understand, as it really is, the meaning of: 'This is the path leading to the cessation of suffering.' Thus, bhikkhus, he is one who neither digs a hole nor lives in a hole. Just as that mouse neither digs a hole nor lives in a hole, so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person one who both digs a hole and lives in it? In this case, bhikkhus, a certain person both masters Dhamma, to wit: Sutta, Geyya, Veyyākaraṇa, Gāthā, Udāna, Itivuttaka, Jātaka, Abbhutadhamma and Vedalla. And he does understand, as it really is, the meaning of: 'This is suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the arising of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the ending of suffering.' He does understand, as it really is, the meaning of: 'This is the practice going to the ending of suffering.' Therefore, bhikkhus, a person is one who both digs a hole and lives in it. Just as that mouse is one that both digs a hole and lives in it, so using this figure do I speak of this person. These, bhikkhus, are the four persons found existing in the world."

ធម្មៈ វេទល្លៈ បុគ្គលនោះ មិនដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ មិនដឹង
ច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេច-
ក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធដូច្នេះ មិនដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខ-
និរោធគាមិនីបដិបទា ដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំងមិនកកាយរន្ធទាំងមិននៅយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តុរនោះទាំងមិនកកាយ
រន្ធ ទាំងមិននៅ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា
បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកកកាយរន្ធផង នៅផង តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រៀនសូត្រនូវធម៌ គឺ
សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្វតធម្មៈ
វេទល្លៈ បុគ្គលនោះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាម
សេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខសមុទយៈដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជា
ទុក្ខនិរោធដូច្នេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា
ដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកកកាយរន្ធផង នៅផង យ៉ាងនេះ
ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តុរនោះ កកាយរន្ធផង នៅផង មានឧបមា
យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យ
ដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ មានឧបមាដោយកណ្តុរ
រមែងមាននៅក្នុងលោក ។

13. Persons Resemble Oxen

"There are, bhikkhus, these four oxen. What four? The one that is fierce to the cows of its own herd but not to the cows of another herd, the one that is fierce to the cows of another herd but not to those of its own herd, the one that is fierce to both the cows of its own herd and the cows of another herd, and the one that is fierce to neither the cows of its own herd nor of another herd. These, bhikkhus, are the four oxen.

"In like manner, bhikkhus, these four persons resembling oxen are to be found existing in the world. What four? The one that is fierce to the cows of its own herd but not to the cows of another herd, the one that is fierce to the cows of another herd but not to those of its own herd, the one that is fierce to both the cows of its own herd and the cows of another herd, and the one that is fierce to neither the cows of its own herd nor of another herd.

"And how, bhikkhus, is a person like an ox that is fierce to the cows of its own herd but not to the cows of another herd? In this case, bhikkhus, a certain person is a terror to his own company but not to another's company. Therefore, bhikkhus, a person is like an ox that is fierce to the cows of its own herd but not to the cows of another herd. Just as, bhikkhus, an ox is fierce to the cows of its own

១៣. បុគ្គលប្រៀបដូចគោបម្រើ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គោបម្រើនេះ មាន ៤ ពួក ។ គោបម្រើ ៤ ពួក

តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺជាសត្វកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន មិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ ១ ជាសត្វកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ មិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន ១ ជាសត្វកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួនផង កាចក្នុងហ្វូងគោដទៃផង ១ ជាសត្វមិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន ទាំងមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គោបម្រើមាន ៤ ពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយគោបម្រើ ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក ដូច្នោះដែរ ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន តែមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ ១ កាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ តែមិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន ១ កាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួនផង កាចក្នុងហ្វូងគោដទៃផង ១ មិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន ទាំងមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន តែមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកគំរាមបរិស័ទរបស់ខ្លួន តែមិនគំរាមបរិស័ទដទៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន តែមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គោបម្រើនោះជាសត្វកាចក្នុងហ្វូង

herd but not to the cows of another herd, so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person like an ox that is fierce to the cows of another herd but not to those of its own? In this case, bhikkhus, a certain person is a terror to another's company but not a terror to his own. Therefore, bhikkhus, a person is like an ox that is fierce to the cows of another herd but not to those of its own. Just as, bhikkhus, an ox is fierce to the cows of another herd but not to those of its own, so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person like an ox that is fierce to the both cows of its own herd and another's? In this case, bhikkhus, a certain person is a terror to both his own company and another's. Therefore, bhikkhus, a person is like an ox that is fierce to both cows of its own herd and another's. Just as, bhikkhus, an ox is fierce to both cows of its own herd and another's, so using this figure do I speak of this person.

គោរពបស់ខ្លួន តែមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យ ដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ តែមិន
កាចក្នុងហ្វូងគោរពបស់ខ្លួន តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ
ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកគំរាមបរិស័ទអ្នកដទៃ តែមិនគំរាមបរិស័ទរបស់ខ្លួន ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោរពបស់អ្នកដទៃ តែមិនកាចក្នុង
ហ្វូងគោរពបស់ខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គោបម្រើនោះ ជា
សត្វកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ តែមិនកាចក្នុងហ្វូងគោរពបស់ខ្លួន មានឧបមាយ៉ាង
ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យដូច្នោះ
ដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោរពបស់ខ្លួនផង
កាចក្នុងហ្វូងគោដទៃផង តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ
ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកគំរាមបរិស័ទរបស់ខ្លួនផង គំរាមបរិស័ទរបស់អ្នកដទៃផង
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចគោកាចក្នុងហ្វូងគោរពបស់ខ្លួនផង កាចក្នុងហ្វូង
គោដទៃផង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គោបម្រើនោះ កាចក្នុង
ហ្វូងគោរពបស់ខ្លួនផង កាចក្នុងហ្វូងដទៃផង មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យ ដូច្នោះដែរ ។

"And how, bhikkhus, is a person like an ox that is fierce neither to the cows of its own herd nor to the cows of another herd? In this case, bhikkhus, a certain person is a terror neither to his own company nor to another's company. Therefore, bhikkhus, a person is like an ox that is fierce neither to the cows of its own herd nor to the cows of another herd. Just as, bhikkhus, an ox is fierce neither to the cows of its own herd nor to the cows of another herd, so using this figure do I speak of this person. These four persons, bhikkhus, resembling oxen, are found existing in the world."

14. Persons Resemble Trees

"Monks, there are these four trees. What four? Sapwood surrounded by sapwood, sapwood surrounded by heartwood, heartwood surrounded by sapwood, and heartwood surrounded by heartwood. These, monks, are the four trees.

"In like manner, bhikkhus, these four persons resembling trees are found existing in the world. What four? Sapwood surrounded by sapwood, sapwood surrounded by heartwood, heartwood surrounded by sapwood, and heartwood surrounded by heartwood.

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលដូចគោមិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន ទាំងមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួក ខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនគំរាមបរិស័ទរបស់ខ្លួន ទាំងមិនគំរាមបរិស័ទ របស់អ្នកដទៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចគោមិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ ខ្លួន ទាំងមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គោ បម្រើនោះ ជាសត្វមិនកាចក្នុងហ្វូងគោរបស់ខ្លួន ទាំងមិនកាចក្នុងហ្វូងគោដទៃ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មាន ឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឧបមាដោយគោបម្រើ ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក ។

១៤. បុគ្គលប្រៀបដូចដើមឈើ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើ មាន ៤ ពួក ។ ដើម ឈើ ៤ ពួក តើ ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺដើមឈើស្រាយ មានដើមឈើស្រាយជាបរិវារ ១ ដើមឈើ ស្រាយ មានដើមឈើខ្លឹមជាបរិវារ ១ ដើមឈើខ្លឹមមានដើមឈើស្រាយជា បរិវារ ១ ដើមឈើខ្លឹម មានដើមឈើខ្លឹមជាបរិវារ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើមាន ៤ ពួកនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយ ដើមឈើ ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោកដូច្នោះដែរ ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើ ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលស្រាយ មានស្រាយជាបរិវារ ១ បុគ្គលស្រាយមានខ្លឹម ជាបរិវារ ១ បុគ្គលខ្លឹម មានស្រាយជាបរិវារ ១ បុគ្គលខ្លឹម មានខ្លឹមជាបរិវារ ១ ។

"And how, monks, is a person like sapwood surrounded by sapwood? In this case, monks, a certain person is immoral, of a wicked nature, and his company is immoral, of a wicked nature.

Therefore, bhikkhus, a person is like sapwood surrounded by sapwood. Just as that tree of sapwood is surrounded by sapwood trees, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person like sapwood surrounded by heartwood? In this case, monks, a certain person is immoral, of a wicked nature, but his company is virtuous, of a lovely nature.

Therefore, bhikkhus, a person is like sapwood surrounded by heartwood. Just as that tree of sapwood is surrounded by heartwood trees, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person like heartwood surrounded by sapwood? In this case, monks, a certain person is virtuous, of a lovely nature, but his company is immoral, of a wicked nature. Therefore, bhikkhus, a person is like heartwood surrounded by

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលស្រាយ មានស្រាយជាបរិវារ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏លាមក ទាំងបរិស័ទរបស់បុគ្គលនោះ ក៏ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏លាមកដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលស្រាយ មានស្រាយជាបរិវារយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើនោះ ជាឈើស្រាយ មានដើមឈើស្រាយជាបរិវារ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលស្រាយ មានខ្លឹមជាបរិវារ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏លាមក ប៉ុន្តែបរិស័ទរបស់បុគ្គលនោះ ជាអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលស្រាយ មានខ្លឹមជាបរិវារ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើនោះជាដើមឈើស្រាយ មានដើមឈើខ្លឹមជាបរិវារ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមាដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លឹមមានស្រាយជាបរិវារ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ ប៉ុន្តែបរិស័ទរបស់បុគ្គលនោះ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏លាមក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឈ្មោះថា បុគ្គលខ្លឹម មានស្រាយជាបរិវារ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើនោះ ជាដើមឈើខ្លឹម មានដើមឈើ

sapwood. Just as that tree of heartwood is surrounded by sapwood trees, even so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person like heartwood surrounded by heartwood? In this case, monks, a certain person is virtuous, of a lovely nature, and his company is virtuous, of a lovely nature. Therefore, bhikkhus, a person is like heartwood surrounded by heartwood. Just as that tree of heartwood is surrounded by heartwood trees, even so using this figure do I speak of this person. These, bhikkhus, are the four persons found existing in the world."

15. Persons Resemble Snakes

"Bhikkhus, there are these four snakes. What four? The venomous but not fierce, the fierce but not venomous, the one that is both venomous and fierce, and the one that is neither venomous nor fierce.

"Just in the same way, bhikkhus, these four persons resembling snakes are found existing in the world. What four? The venomous

ស្រាយជាបរិវារ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលខ្លីម មានខ្លីមជាបរិវារ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ ទាំងបរិស័ទរបស់បុគ្គលនោះ ក៏ជាអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លីម មានខ្លីមជាបរិវារ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើនោះ ជាដើមឈើមានខ្លីម មានដើមឈើខ្លីម ជាបរិវារ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយដើមឈើ ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក ។

១៥. បុគ្គលប្រៀបដូចអាសិរពិស(ពស់)

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសិរពិសនេះ មាន ៤ ពួក ។ អាសិរពិស ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ អាសិរពិស មានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ តែមិនមានពិសដ៏ពន្លឹក ១ មានពិសដ៏ពន្លឹក តែមិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ១ មានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ផង មានពិសដ៏ពន្លឹកផង ១ មិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ទាំងមិនមានពិសដ៏ពន្លឹក ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសិរពិសមាន ៤ ពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយអាសិរពិស ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក ដូច្នោះដែរ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ

but not fierce, the fierce but not venomous, the one that is both venomous and fierce, and the one that is neither venomous nor fierce.

"And how, monks, is a person venomous but not fierce? In this case, bhikkhus, a certain person is quick to anger, but his anger lasts not long. Thus, bhikkhus, a person is venomous but not fierce. Just as that snake is venomous but not fierce, so using this figure do I speak of this person.

"And how, monks, is a person fierce but not venomous? In this case, bhikkhus, a certain person is not quick to anger, but his anger lasts long. Thus, bhikkhus, a person is fierce but not venomous. Just as that snake is fierce but not venomous, so using this figure do I speak of this person.

បុគ្គលមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ តែមិនមានពិសដ៏ពន្លឺក ១ មានពិសដ៏ពន្លឺក តែ
មិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ១ មានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ផង មានពិសដ៏ពន្លឺក
ផង ១ មិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ទាំងមិនមានពិសដ៏ពន្លឺក ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ តែមិនមាន
ពិសដ៏ពន្លឺក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
រមែងក្រោធរឿយៗ តែសេចក្តីក្រោធរបស់បុគ្គលនោះ មិនទំនេរអស់កាលយូរ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ តែមិនមានពិសដ៏ពន្លឺក
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសិរពិសនោះ មានពិសជ្រូតជ្រាប
ឆាប់ តែមិនមានពិសដ៏ពន្លឺក មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានពិសដ៏ពន្លឺក តែមិនមានពិសជ្រូត
ជ្រាបឆាប់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
រមែងមិនក្រោធរឿយៗទេ តែសេចក្តីក្រោធរបស់បុគ្គលនោះ រមែងទំនេរអស់
កាលយូរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានពិសដ៏ពន្លឺក តែមិនមានពិសជ្រូត
ជ្រាបឆាប់ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសិរពិសនោះ មានពិសដ៏
ពន្លឺក តែមិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

"And how, monks, is a person both fierce and venomous? In this case, bhikkhus, a certain person is quick to anger, and his anger lasts long. Thus, bhikkhus, a person is both fierce and venomous. Just as that snake is fierce and venomous, so using this figure do I speak of this person.

"And how, bhikkhus, is a person neither fierce nor venomous? In this case, bhikkhus, a certain person is neither quick to anger nor does his anger last long. Thus, bhikkhus, a person is neither fierce nor venomous. Just as that snake is neither fierce nor venomous, so using this figure do I speak of this person. Therefore, bhikkhus, these are the four persons resembling snake that are found existing in the world¹¹."

¹¹The Tripitaka Commission. (1930-68). The Khmer Tripitaka, Vol. 42, pp.266-281. & Suttas.com. (n.d.). Valahaka Vagga. Retrieved from <http://www.suttas.com/third-fifty.html>.

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ផង មានពិសដ៏ពន្លឹកផង តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រមែងក្រោធរឿយៗផង សេចក្តីក្រោធរបស់បុគ្គលនោះ រមែងទំនេរអស់កាលយូរផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ផង មានពិសដ៏ពន្លឹកផង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសិរពិសនោះ មានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ផង មានពិសដ៏ពន្លឹកផង មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ទាំងមិនមានពិសដ៏ពន្លឹក តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនក្រោធរឿយៗ ទាំងសេចក្តីក្រោធរបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនទំនេរអស់កាលយូរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ទាំងមិនមានពិសដ៏ពន្លឹកយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសិរពិសនោះ មិនមានពិសជ្រូតជ្រាបឆាប់ ទាំងមិនមានពិសដ៏ពន្លឹក មានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដោយអាសិរពិស ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក¹¹ ។

¹¹ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ទំព័រ ២៦៦-២៨១. និង Suttas.

come. (n.d.). វណ្ណាភក វគ្គ. ដកស្រង់ចេញពី <http://www.suttas.com/third-fifty.html>.

16. He Is Low and Low

"Bhikkus, these four persons are found existing in the world.

What four? He who is low and low, he who is low and high, he who is high and low, and he who is high and high.

"And how, monks, is a person low and low? In this case, monks, a certain person is born into a lowly family — the family of a scavenger, a basket-weaver, a hunter, a wheelwright, and a sweeper, or in a family that is poor, with little food and drink, living in hardship, where food and clothing are hard to get. And he is ugly, misshapen, stunted, sickly, half-blind, crooked, lame and paralyzed. He doesn't receive any food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct. Having engaged in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct, he — on the break-up of the body, after death —

១៦. បុគ្គលមកទាប ទៅវិញទាប

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ រមែងមាននៅក្នុងលោក ។

បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ បុគ្គលទាប កាន់តែទាបទៅ ១ បុគ្គលទាប ត្រឡប់ទៅជាខ្ពស់វិញ ១ បុគ្គលខ្ពស់ត្រឡប់មកជាទាបវិញ ១ បុគ្គលខ្ពស់ កាន់តែខ្ពស់ឡើង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទាបកាន់តែទាបទៅ តើដូចម្តេច ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូលថោកទាប គឺត្រកូលចណ្ឌាល ត្រកូលអ្នកត្បាញផែង ត្រកូលអ្នកនេសាទ ត្រកូលអ្នកធ្វើ រថ ត្រកូលអ្នកចោលសម្រាម ឬត្រកូលកម្សត់ ដែលមានបាយទឹកនិងភោជន តិច ប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយលំបាក ដែលជាត្រកូល រកអាហារសម្រាប់ បរិភោគ និងសំពត់សម្រាប់បិទបាំង បានដោយត្រដាបត្រជួស ។ បុគ្គលនោះ ជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ មានរូបឆោមអាក្រក់ ជាមនុស្សតឿ មានអាពាធ ច្រើន ខ្វាក់ ក្លែង ខ្វក់ ខ្វិន ជាអ្នកមិនសូវបានបាយទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និងគ្រឿងប្រទីប ។ បុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ វាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកផ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែង

reappears in the plane of deprivation, the bad destination, the lower realms, and hell. This, monks, is the person who is low and low.

"And how, monks, is a person low and high? In this case, monks, a certain person is born into a lower class family — the family of a scavenger, a basket-weaver, a hunter, a wheelwright, and a sweeper, or in a family that is poor, with little food and drink, living in hardship, where food and clothing are hard to get. And he is ugly, misshapen, stunted, sickly, half-blind, crooked, lame and paralyzed. He doesn't receive any food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct. Having engaged in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the good destination, the heavenly realm. This, monks, is the person who is low and high.

"And how, monks, is a person high and low? In this case, monks, a certain person is born into an upper class family — a noble warrior family, a priestly family, a prosperous householder family — a

ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាប កាន់តែទាបទៅយ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលទាបត្រឡប់ជាខ្ពស់វិញ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូលថោកទាប គឺត្រកូលចណ្ឌាល ត្រកូលអ្នកត្បាញផែង ត្រកូលអ្នកនេសាទ ត្រកូលអ្នកធ្វើ រថ ត្រកូលអ្នកចោលសម្រាម ឬត្រកូលកម្សត់ ដែលមានបាយទឹកនិងភោជន តិច ប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយលំបាក ដែលជាត្រកូល រកអាហារសម្រាប់ បរិភោគ និងសំពត់សម្រាប់បិទបាំង បានដោយត្រដាបត្រដួស ។ បុគ្គលនោះ ជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ មានរូបឆោមអាក្រក់ ជាមនុស្សតឿ មានអាពាធ ច្រើន ខ្វាក់ ក្លែង ខ្វក់ ខ្វិន ជាអ្នកមិនសូវបានបាយទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និងគ្រឿងប្រទីប ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្ត សុចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត លុះបែកឆ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែង ទៅកើតក្នុងសុគតិស្មគ៌ទេវលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាបត្រឡប់ ជាខ្ពស់វិញយ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលខ្ពស់ ត្រឡប់មកជាទាបវិញ តើដូច ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូល ខ្ពស់ គឺត្រកូលខត្តិយមហាសាល ឬត្រកូលព្រាហ្មណមហាសាល និងត្រកូល

family that is rich, with much wealth, with many possessions, with a great deal of money, a great many accoutrements of wealth, a great many commodities (wealth of crops). And he is well-built, handsome, extremely inspiring, possessed of supreme beauty of form. He gets food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct. Having engaged in bodily misconduct, verbal misconduct, and mental misconduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the plane of deprivation, the bad destination, the lower realms, and hell. This, monks, is the person who is high and low.

"And how, monks, is a person high and high? In this case, monks, a certain person is born into an upper class family — a noble warrior family, a priestly family, a prosperous householder family — a family that is rich, with much wealth, with many possessions, with a great deal of money, a great many accoutrements of wealth, a great many commodities (wealth of crops). And he is well-built, handsome, extremely inspiring, possessed of supreme beauty of form. He gets food, drink, clothing, vehicles, garlands, perfumes, ointments, bedding, shelter and lamps. He engages in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct. Having

គហបតិមហាសាល ដែលជាត្រកូលស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងប្រើប្រាស់ច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីត្រេកអរច្រើន មានស្រូវជាទ្រព្យច្រើន បុគ្គលនោះ រមែងមានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល គួរជាទីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយរូបឆោម ល្អក្រៃលែង ជាអ្នកបានបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និងគ្រឿងប្រទីប ជាប្រក្រតី ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្ពស់ ត្រឡប់មកជាទាបវិញ យ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលខ្ពស់កាន់តែខ្ពស់ឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កើតក្នុងត្រកូលខ្ពស់ គឺត្រកូលខត្តិយមហាសាល ឬត្រកូលព្រាហ្មណមហាសាល និងត្រកូលគហបតិមហាសាល ដែលជាត្រកូលស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងប្រើប្រាស់ច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីត្រេកអរច្រើន មានស្រូវជាទ្រព្យច្រើន បុគ្គលនោះ រមែងមានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល គួរជាទីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយរូបឆោម ល្អក្រៃលែង ជាអ្នកបានបាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និងគ្រឿងប្រទីប ជាប្រក្រតី ។ បុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិត

engaged in good bodily conduct, good verbal conduct, and good mental conduct, he — on the break-up of the body, after death — reappears in the good destination, in the heavenly realm. This, monks, is one who is high and high. These, monks, are the four persons found existing in the world¹²."

17. Ways of Living Together

"Bhikkhus, there are these four ways of living together: What four? A vile man lives along with a vile woman; a vile man lives along with a Devi (a goddess); a deva (a god) lives along with a vile woman; and a deva lives along with a Devi.

"And how, bhikkhus, does a vile man live along with a vile woman? In this case, bhikkhus, a certain husband is one who takes life, steals, commits sexual misconduct, tells lie, uses divisive, rude and foolish words, has covetousness, ill-will and wrong view; he is an immoral and a wicked man. He, who maintains the household

¹²The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 42*, pp.213-215. & F.L. Woodward, M.A. (2001). *Anguttara-Nikāya* pp. 95-96.

ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយ កាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែក ឆ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុគ្គលខ្ពស់កាន់តែខ្ពស់ឡើង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៤ ពួកនេះ រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក¹² ។

១៧. ទុតិយសង្ខាសសូត្រ (ការនៅរួមគ្នាជាស្វាមីភរិយា)

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខាស (ការនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងស្វាមីភរិយា) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ សង្ខាស ៤ យ៉ាង តើ ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ ខ្មោចប្រុសនៅរួម គ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី ១ ខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី ១ ទេវតា ប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី ១ ទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតា ស្រី ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី តើ ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្វាមីក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធ្វើនូវ បាណាតិបាត ធ្វើនូវអទិន្នាទាន ធ្វើនូវការមេសុមិច្ឆាចារ ពោលពាក្យមុសា ពោលពាក្យញុះញង់ ពោលពាក្យអាក្រក់ ពោលពាក្យរោយរាយ មានអភិជ្ឈា មានចិត្តព្យាបាទ មានសេចក្តីឃើញខុស ទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក មានចិត្ត

¹² ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ទំព័រ ២១៣-២១៥. និង លោក F.L. Wooward. (២០០១). អង្កត្តនិកាយ ទំព័រ ៩៥-៩៦.

with a heart soiled by the taint of stinginess, curses and reviles recluses and Brahmins. His wife is also one who takes life, steals, commits sexual misconduct, tells lie, uses divisive, rude and foolish words, has covetousness, ill-will and wrong view; she is an immoral and a wicked woman. She, who maintains the household with a heart soiled by the taint of stinginess, curses and reviles recluses and Brahmins. Thus, bhikkhus, a vile man lives along with a vile woman.

"And how, bhikkhus, does a vile man live along with a Devi? In this case, bhikkhus, a certain husband is one who takes life, steals and so on. He, who maintains the household with a heart soiled by the taint of stinginess, curses and reviles recluses and Brahmins. But his wife is one who restrains from taking life, stealing, committing sexual misconduct, telling lie, using divisive, rude and foolish words and who has no covetousness, ill-will and wrong view. She is one who is virtuous, of lovely nature, who lives at home with a heart freed from the taint of stinginess and who is not abuser or reviler of recluses and Brahmins. Thus, bhikkhus, a vile man lives along with a Devi.

"And how, bhikkhus, does a deva live along with a vile woman? In this case, bhikkhus, a certain husband is one who restrains from

ត្រូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់រូបរីត នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជេរប្រទេចពួកសមណ
ព្រាហ្មណ៍ ទាំងភរិយារបស់បុរសនោះ ក៏ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធ្វើនូវបាណាតិបាត ធ្វើ
នូវអទិន្នាទាន ធ្វើនូវកាមេសុមិច្ឆាចារ ពោលពាក្យមុសា ពោលពាក្យញុះញង់
ពោលពាក្យអាក្រក់ ពោលពាក្យរោយរាយ មានអភិជ្ឈា មានចិត្តព្យាបាទ មាន
សេចក្តីឃើញខុស ទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក មានចិត្តត្រូវមន្ទិល គឺសេចក្តី
កំណាញ់រូបរីត នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ដែរ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឈ្មោះថា ខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី តើ
ដូចម្តេច។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្វាមីក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធ្វើនូវ
បាណាតិបាត ធ្វើនូវអទិន្នាទាន។ល។ មានចិត្តត្រូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់
រូបរីត នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ប៉ុន្តែភរិយារបស់
បុរសនោះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកកាមេសុ-
មិច្ឆាចារ វៀរចាកពាក្យមុសា វៀរចាកពាក្យញុះញង់ វៀរចាកពាក្យអាក្រក់ វៀរ
ចាកពាក្យរោយរាយ មិនមានអភិជ្ឈា មិនចិត្តមិនព្យាបាទ មានសេចក្តីឃើញ
ត្រូវ មានសីល មានធម៌ល្អ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់នៅ
គ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី តើ
ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្វាមីក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាក

taking life, stealing, committing sexual misconduct, telling lie, using divisive, rude and foolish words and who has no covetousness, ill-will and wrong view. He is one who is virtuous, of lovely nature, who lives at home with a heart freed from the taint of stinginess and who is not abuser or reviler of recluses and Brahmins. But his wife is one who takes life and etc. She, who maintains the household with a heart soiled by the taint of stinginess, curses and reviles recluses and Brahmins. Thus, bhikkhus, a deva lives along with a vile woman.

"And how, bhikkhus, does a deva live long with a Devi? In this case, bhikkhus, a certain husband is one who restrains from taking life and the like. He, who lives at home with a heart freed from the taint of stinginess, is not abuser or reviler of recluses and Brahmins. And his wife is one who restrains from taking life and so on. She, who lives at home with a heart freed from the taint of stinginess, is not abuser or reviler of recluses and Brahmins. Thus, bhikkhus, a deva lives along with a Devi. These, bhikkhus, are the four ways of living together¹³."

¹³ The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 42*, pp.246-248. & Pathama-samvasa Sutta h&w.htm. (n.d.). Pathama-samvasa Sutta. Retrieved from <http://www.myanmar.net/nibbana/h&w.htm>.

បាណាតិបាត វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ វៀរចាកពាក្យ
មុសា វៀរចាកពាក្យញុះញង់ វៀរចាកពាក្យអាក្រក់ វៀរចាកពាក្យរោយរាយ
មិនមានអភិជ្ឈា មានចិត្តមិនព្យាបាទ មានសេចក្តីឃើញត្រូវ មានសីល មាន
ធម៌ល្អ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនជេរ
ប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ តែភរិយារបស់បុរសនោះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធ្វើនូវ
បាណាតិបាត ។ល។ មានចិត្តត្រូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់រូបរីត នៅ
គ្រប់គ្រងផ្ទះ ជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាង
នេះឯង ឈ្មោះថា ទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្វាមីក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាក
បាណាតិបាត ។ល។ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់នៅ
គ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ទាំងភរិយារបស់បុរសនោះ
ក៏ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។ល។ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តី
កំណាញ់នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ដែរ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថា ទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតា
ស្រី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខាសមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង¹³ ។

¹³ ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២ ទំព័រ ២៤៦-២៤៨. និង Pathama-
samvasa Sutta h&w.htm. (n.d.). បឋមសង្ខាសសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី <http://www.myanmar.net.net/nibbana/h&w.htm>.

18. Nakula Sutta

On a certain occasion the Buddha was staying among the Bhaggas in the Deer Park at Bhesakala Grove, near Crocodile Haunt.

At that time, Nakula's father, the householder, was diseased, in pain, severely ill. Then Nakula's mother said to him: "Don't be worried when you die, householder. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being worried at the time of death.

"Now, householder, it may be that you are thinking, 'Mother of Nakula will not be able to foster the children or maintain the household after I pass away,' but you should not see things in that way. I am skilled at spinning cotton, at carding matted wool. I am able to foster the children and maintain the household after you pass away. So, householder, don't be worried when you die. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being

១៨. នកុលសូត្រ

សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្នុងភោសកឡារិន ជាទី

ឱ្យនូវអភ័យដល់ប្រឹក្សា ជិតក្រុងឈ្មោះសុំសុមារគីរៈក្នុងរាត្តជនបទ ។ សម័យ
នោះឯង នកុលបិតាគហបតី មានអាពាធ ដល់នូវទុក្ខ ឈឺធ្ងន់ ។ គ្រានោះ
នកុលមាតាគហបតី បាននិយាយនឹងនកុលបិតាគហបតីដូច្នេះថា បពិត្រ
គហបតី អ្នកកុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ បពិត្រគហបតី
(ព្រោះ) កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំ
មកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពិរៀលផង។

បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះ
អំពីអញទៅ នកុលមាតាគហបតីនឹងមិនអាចដើម្បីចិញ្ចឹមនូវទារកទាំង
ឡាយ ទាំងគ្រប់គ្រងនូវយរាវាសបានឡើយ បពិត្រគហបតី ដំណើរនុ៎ះ អ្នក
មិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនុ៎ះឡើយ បពិត្រគហបតី ខ្ញុំជាស្រ្តីប្រសប់រែកប្បាស
ឆ្លៀវឆ្លាសបួងក្នុងសក់ បពិត្រគហបតី អំណឹះអំពីអ្នកទៅ ខ្ញុំអាចដើម្បីចិញ្ចឹមនូវ
ទារកទាំងឡាយ ទាំងគ្រប់គ្រងនូវយរាវាសបាន បពិត្រគហបតី ព្រោះហេតុ
ដូច្នេះ អ្នកកុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ (ព្រោះ) កាលកិរិយា
របស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង
កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះ

worried at the time of death.

"Now, householder, it may be that you are thinking, 'Mother of Nakula will take another husband after I pass away,' but you should not see things in that way.

You and I know how my fidelity has been constant for the past sixteen years. So, householder, don't be worried when you die. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being worried at the time of death.

"Now, householder, it may be that you are thinking, ' Mother of Nakula will not have a wish to go to see the Exalted One, to go to see the community of monks, after I pass away,' but you should not see things in that way. I will have an even greater wish to go to see the Exalted One, to go to see the community of monks, after you pass away. Thus, householder, don't be worried when you die. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being

ភាគទ្រង់តិះដៀលផង ។ បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីអញទៅ នកុលមាតាគហបតានី ចប់តែយកប្តីទៀត បពិត្រគហបតី ដំណើរនុ៎ះ អ្នកមិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនុ៎ះឡើយ បពិត្រគហបតី អ្នកក្តី ខ្ញុំក្តី ក៏ដឹងថា ព្រហ្មចរិយធម៌របស់គ្រហស្ថ យើងធ្លាប់សន្សំមកអស់ ១៦ ឆ្នាំហើយ បពិត្រគហបតី ព្រោះហេតុនោះ អ្នកកុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ (ព្រោះ) កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលផង បពិត្រគហបតីកាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលផង ។

បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីអញទៅ នកុលមាតាគហបតានី ចប់តែមិនចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនចង់ឃើញព្រះភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រគហបតី ដំណើរនុ៎ះ អ្នកមិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនុ៎ះឡើយ បពិត្រគហបតី ជឿចុះអំណឹះអំពីអ្នកទៅ ខ្ញុំនឹងរឹងរិតតែចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគផង នឹងរឹងរិតតែចង់ឃើញព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បពិត្រគហបតី ព្រោះហេតុនោះ អ្នកកុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ (ព្រោះ) កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ

worried at the time of death.

"Now, householder, it may be that you are thinking, 'Mother of Nakula will not act completely in accordance with the precepts after I die,' but you should not see things in that way. To the extent that the Exalted One has white-clad householder female disciples who act completely in accordance with the precepts, I am one of them. If anyone doubts or denies this, let him go to ask the Buddha, the worthy one, the rightly self-awakened one who is staying among the Bhaggas in the Deer Park at Bhesakala Grove, near Crocodile Haunt. So don't be worried when you die, householder. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being worried at the time of death.

"Now, householder, it may be that you are thinking, 'Mother of Nakula will not attain inner tranquility of awareness after I die,' but you should not see things in that way. To the extent that the Exalted One has white-clad householder female disciples who attain inner

រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តី
អាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលផង ។

បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះ
អំពីអញទៅ នកុលមាតាគហបតានី ចប់តែលែងបំពេញសីលទាំងឡាយ
បពិត្រគហបតី ដំណើរនុ៎ះ អ្នកមិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនុ៎ះឡើយ បពិត្រ
គហបតី ពួកស្រ្តីគ្រហស្ថ ជាសាវិការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាំងប៉ុន្មាននាក់
ជាស្រ្តីស្លៀក ដណ្តប់សំពត់ស បណ្តាពួកសាវិកាទាំងនោះ ខ្ញុំជាសាវិកាមួយ
ដែរ (រឿងនេះ) បើបុគ្គលណាមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី មានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ក្តី
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់គង់នៅភោសក
ឡាវន ជាទីឱ្យនូវអភ័យដល់ម្រឹគ ជិតក្រុងសុសុមារគីរៈ ក្នុងភគ្គជនបទ បុគ្គល
នោះចូរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះហើយ សួរល្បងចុះ បពិត្រ
គហបតី ព្រោះហេតុនោះ អ្នកកុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ
(ព្រោះ) កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំ
មកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលផង ។

បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះ
អំពីអញទៅ នកុលមាតាគហបតានី ជាស្រ្តីមិនបានចេតោសមចៈក្នុងសន្តាន
បពិត្រគហបតី ដំណើរនុ៎ះ អ្នកមិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនុ៎ះឡើយ បពិត្រ
គហបតី ពួកស្រ្តីគ្រហស្ថ ជាសាវិការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាំងប៉ុន្មាននាក់

tranquility of awareness, I am one of them. If anyone doubts or wonder, let him go to request the Buddha, the worthy one, the rightly self-awakened one who is staying among the Bhaggas in the Deer Park at Bhesakala Grove, near Crocodile Haunt. So don't be worried when you die, householder. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being worried at the time of death.

"Now, householder, it may be that you are thinking, 'Mother of Nakula will not reach firm ground, will not get a firm foothold, will not attain consolation, get rid of her doubts, overcome her perplexity, gain fearlessness in this doctrine and discipline or get independence from others with regard to the Teacher's message,' but you should not see things in that way. To the extent that the Exalted One has white-clad householder female disciples who reach firm ground, get a firm foothold, attain consolation, get rid of their doubts, overcome their perplexity, gain fearlessness in this doctrine and discipline, and get

ជាស្រ្តីស្លៀកដណ្តប់សំពត់ស បាននូវចេតោសមថៈក្នុងសន្តាន បណ្តាពួក
សាវិកាទាំងនេះ ខ្ញុំក៏ជាសាវិកាមួយដែរ (រឿងនេះ) បើបុគ្គលណាមានសេចក្តី
សង្ស័យក្តី មានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់គង់នៅភោសកឡាវន ជាទីឱ្យនូវអភ័យដល់ម្រឹក ជិត
ក្រុងសុសុមារគីរៈ ក្នុងភគ្គជនបទ បុគ្គលនោះចូរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគនោះហើយ សួរល្បងចុះ។ បពិត្រគហបតី ព្រោះហេតុនោះ អ្នកកុំធ្វើ
មរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ (ព្រោះ) កាលកិរិយារបស់បុគ្គល
ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់
បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពិះដៀល
ផង ។

បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះ
អំពីអញទៅ នកុលមាតាគហបតានី មិនទាន់ដល់នូវការចុះចិត្តស៊ប់ មិនទាន់
ដល់នូវទីពឹង មិនទាន់ដល់នូវការកក់ក្តៅ មិនទាន់ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិន
ទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីភ្លៀវភ្លា ក្នុងធម្មវិន័យ
នេះ មិនទាន់លែងជឿតាមបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បពិត្រ
គហបតី ដំណើរនេះ អ្នកមិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនេះឡើយ បពិត្រគហបតី
ពួកស្រ្តីគ្រហស្ថជាសាវិកា របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាំងប៉ុន្មាននាក់ ជាស្រ្តី
ស្លៀកដណ្តប់សំពត់ស ដល់នូវការចុះចិត្តស៊ប់ ដល់នូវទីពឹង ដល់នូវការកក់
ក្តៅ មានសេចក្តីសង្ស័យឆ្លងផុតហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវ

independence from others concerning the Teacher's message, I am one of them. If anyone doubts or denies this, let him go to ask the Blessed One, the worthy one, the rightly self-awakened one who is staying among the Bhaggas in the Deer Park at Bhesakala Grove, near Crocodile Haunt. So don't be worried when you die, householder. Death is painful for one who is worried. The Exalted One has criticized being worried at the time of death."

While Nakula's father the householder was being exhorted by Nakula's mother with this exhortation, his disease was immediately allayed. And he recovered from his disease. That was how disease of Nakula's father was recovered.

Then, soon after Nakula's father the householder had recovered from being sick, not long after his recovery from his illness, he went leaning on a stick to the Exalted One. On arrival, having bowed down to the Exalted One, he sat to one side. As he was sitting there, the Exalted One said to him, "It is your gain, your great gain, householder, that you have Nakula's mother — sympathetic and

សេចក្តីក្លៀវក្លា ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មិនជឿតាមបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះ
សាស្តា បណ្តាសាវិកាទាំងនុ៎ះ ខ្ញុំជាសាវិកាមួយដែរ (រឿងនេះ) បើបុគ្គលណា
មានសេចក្តីសង្ស័យក្តី មានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះ
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់គង់នៅភោសកឡាវន ជាទីឱ្យនូវអភ័យដល់
ប្រឹក ជិតក្រុងសុំសុមារគីរៈ ក្នុងភគ្គជនបទ បុគ្គលនោះចូរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏
មានព្រះភាគនោះហើយ សួរល្បងចុះ ។ បពិត្រគហបតី ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
កុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ (ព្រោះ) កាលកិរិយារបស់បុគ្គល
ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់
បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពិះជៀល
ផង ។

លំដាប់នោះ នកុលបិតាគហបតី ដែលនកុលមាតាគហបតានី ទូន្មាន
ដោយឱវាទនេះ អាពាធនោះក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ដោយឋានៈ ទាំងនកុលបិតា
គហបតី ក៏សះស្បើយចាកអាពាធនោះ ។ អាពាធនោះជាស្រឡះអំពីនកុល
បិតាគហបតីហើយ ។ លុះនកុលបិតាគហបតី ស្បើយចាកជំងឺ ក្រោកចាកជំងឺ
មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ច្រត់នូវឈើច្រត់ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
លុះនកុលបិតាគហបតី អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់គហបតី អ្នកពេញជាមានលាភហើយ ម្ចាស់គហបតី
អត្តភាពជាមនុស្ស អ្នកពេញជាបានល្អហើយ ត្រង់ដែលអ្នកបាននកុលមាតា-

wishing for your welfare — as your counselor and instructor. To the extent that I have white-clad householder female disciples who act fully in accordance with the precepts, she is one of them. To the extent that I have white-clad householder female disciples who attain inner tranquility of awareness, she is one of them. To the extent that I have white-clad householder female disciples who reach firm ground, attain a firm foothold, attain consolation, overcome their doubts, dispel their perplexity, reach fearlessness in this doctrine and discipline, and gain independence from others with regard to the Teacher's message, she is one of them. It is your gain, your great gain, householder, that you have Nakula's mother — sympathetic and wishing for your welfare — as your counselor and instructor.¹⁴

19. Anattalakkhaṇa Sutta

Thus I heard. On one occasion the Exalted One was staying at Benares, in the Deer Park at Isipatana. There he addressed group of

¹⁴The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 46*, pp.35-41. & Bhikkhu Thanissaro. (19997). Nakula Sutta: Nakula's Parents. <https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an06/an06.016.than.html>.

គហបតានីមក ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ជាអ្នកទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ម្ចាស់គហបតី ពួកស្រ្តីគ្រហស្ថជាសាវិកា របស់តថាគតទាំងប៉ុន្មាននាក់ ជាស្រ្តីស្លៀកដណ្តប់សំពត់ស បំពេញសីលទាំងឡាយ បណ្តាសាវិកាទាំងនេះ នកុល-មាតាគហបតានី ជាសាវិកាមួយដែរ ម្ចាស់គហបតី ពួកស្រ្តីគ្រហស្ថជាសាវិកា របស់តថាគតទាំងប៉ុន្មាននាក់ ជាស្រ្តីស្លៀកដណ្តប់សំពត់ស ដល់នូវការចុះចិត្តស៊ប់ ដល់នូវទីពឹង ដល់នូវការកក់ក្តៅ មានសេចក្តីសង្ស័យឆ្គងផុតហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីភ្លៀវភ្លា ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មិនជឿតាមបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បណ្តាសាវិកាទាំងនេះ នកុល-មាតាគហបតានី ជាសាវិកាមួយដែរ ម្ចាស់គហបតី អ្នកពេញជាមានលាភហើយ ម្ចាស់គហបតី អត្តភាពជាមនុស្ស អ្នកពេញជាបានល្អហើយ ត្រង់ដែលអ្នកបាននកុលមាតាគហបតានីមក ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ជាអ្នកទូន្មានប្រៀនប្រដៅ¹⁴ ។

១៩. អនត្តលក្ខណសូត្រ

ខ្ញុំបានស្តាប់មកហើយយ៉ាងនេះថា សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងទីព្រៃតសិបតនមិតទាយវ័ន ជិតក្រុងពារាណសី។ ព្រះដ៏មាន

¹⁴ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤៦ ទំព័រ ៣៥-៤១. និង ភិក្ខុ Thanissaro. (១៩៩៧). នកុលសូត្រៈ នកុលមាតានកុលចិត្តា. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstosight.org/tipitaka/an/an06/an06.016.than.html>.

five monks: "Bhikkhus." — "Venerable sir," they replied. The Exalted One said this:

"Form, monks, is not-self. If form, monks, were self, then this form would not lead to disease, and one could have it of form: 'Let my form be thus, let my form be not thus.' And because form, monks, is not-self, so it leads to disease, and none can have it of form: 'Let my form be thus, let my form be not thus.'

"Feeling, monks, is not-self. If feeling, monks, were self, then this feeling would not lead to disease, and one could have it of feeling: 'Let my feeling be thus, let my feeling be not thus.' And because feeling, monks, is not-self, so it leads to disease, and none can have it of feeling: 'Let my feeling be thus, let my feeling be not thus.'

"Perception, monks, is not-self. If perception, monks, were self, then this perception would not lead to disease, and one could have it

ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅនូវបញ្ចវគ្គិយ៍ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះ (ឲ្យនាំគ្នា តាំងចិត្តស្តាប់នូវភាសិតនេះ) ថា៖ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូប គឺរាងកាយជា អនត្តាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើរូបនេះជា របស់ខ្លួនពិតមែន រូបនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ គឺជំងឺតំកាត់ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាង នេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបជា អនត្តាមិនពិត ព្រោះហេតុនោះ បានជារូបចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាង នេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។

វេទនាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ វេទនានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វេទនានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនា របស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាវេទនាចេះតែ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះ ឡើយ ។

សញ្ញាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ សញ្ញានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សញ្ញានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ

of perception: 'Let my perception be thus, let my perception be not thus.' And because perception, monks, is not-self, so it leads to disease, and none can have it of perception: 'Let my perception be thus, let my perception be not thus.'

"Determinations, monks, are not-self. If determinations, monks, were self, then these determinations would not lead to disease, and one could have it of determinations: 'Let my determinations be thus, let my determinations be not thus.' And because determinations, monks, are not-self, so they lead to disease, and none can have it of determinations: 'Let my determinations be thus, let my determinations be not thus.'

"Consciousness, monks, is not self. If consciousness, monks, were self, then this consciousness would not lead to disease, and one could have it of consciousness: 'Let my consciousness be thus, let my

ឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យ
សញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសញ្ញា
ចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុង
សញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញ
យ៉ាងនេះឡើយ ។

សង្ខារទាំងឡាយមិនមែនជាបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ប្រសិនបើសង្ខារទាំងឡាយនេះជាបស់ខ្លួនពិតមែន សង្ខារទាំងឡាយនេះក៏
មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវ
អំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាង
នេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ខារ
ទាំងឡាយចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវ
អំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាង
នេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។

វិញ្ញាណមិនមែនជាបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ
វិញ្ញាណនេះជាបស់ខ្លួនពិតមែន វិញ្ញាណនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
អាពាធឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា
សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះ

consciousness be not thus.' And because consciousness, monks, is not-self, so it leads to disease, and none can have it of consciousness: 'Let my consciousness be thus, let my consciousness be not thus.'

"How, monks, do you conceive it: is form permanent or impermanent?" — "Impermanent, venerable sir." — "Is what is impermanent painful or pleasant?" — "Painful, venerable sir." — "Is what is impermanent, what is painful since subject to change, fit to be regarded thus: 'This is mine, this is me, this is my self?'" — "No, venerable sir."

"How, monks, do you conceive it: is feeling permanent or impermanent? — "Impermanent, venerable sir." — "Is what is impermanent painful or pleasant?" — "Painful, venerable sir." — "Is what is impermanent, what is painful since subject to change, fit to be regarded thus: 'This is mine, this is me, this is my self?'" — "No, venerable sir."

ឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ
បានជាវិញ្ញាណចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវ
អំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យ
វិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូច
ម្តេច ។ រូបទៀងឬមិនទៀង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រូបមិនទៀងទេ ។
របស់ណាមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
របស់នោះជាទុក្ខ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែ
ប្រួលជាធម្មតា គួរឬដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នុ៎ះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជា
អញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញ
យ៉ាងនោះទេ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូច
ម្តេច ។ វេទនាទៀងឬមិនទៀង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេទនាមិនទៀងទេ
។ របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏
ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មាន
សេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់
អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹង
យល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។

"How, monks, do you conceive it: is perception permanent or impermanent? — "Impermanent, venerable sir." — "Is what is impermanent painful or pleasant?" — "Painful, venerable sir." — "Is what is impermanent, what is painful since subject to change, fit to be regarded thus: 'This is mine, this is me, this is my self?'" — "No, venerable sir."

"How, monks, do you conceive it: "Are determinations permanent or impermanent? — "Impermanent, venerable sir." — "Is what is impermanent painful or pleasant?" — "Painful, venerable sir." — "Is what is impermanent, what is painful since subject to change, fit to be regarded thus: 'This is mine, this is me, this is my self?'" — "No, venerable sir."

"How, monks, do you conceive it: "Is consciousness permanent or impermanent?" — "Impermanent, venerable sir." — "Is what is impermanent pleasant or painful?" — "Painful, venerable sir." — "Is what is impermanent, what is painful since subject to change, fit to

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច ។ សញ្ញាទៀងឬមិនទៀង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សញ្ញាមិនទៀងទេ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច ។ សង្ខារទាំងឡាយទៀងឬមិនទៀង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច ។ វិញ្ញាណទៀងឬមិនទៀង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិញ្ញាណមិនទៀងទេ ។ ក៏របស់ណាមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់

be regarded thus: 'This is mine, this is me, this is my self?'" — "No, venerable sir."

"Thus, bhikkhus any kind of form whatever, whether past, future or presently arisen, whether in oneself or external, whether gross or subtle, whether inferior or superior, whether far or near, must with right view how it is, be regarded thus: 'This is not mine, this is not me, this is not myself.'

"Any kind of feeling whatever, whether past, future or presently arisen, whether in oneself or external, whether gross or subtle, whether inferior or superior, whether far or near, must with right view how it is, be regarded thus: 'This is not mine, this is not me, this is not myself.'

"Any kind of perception whatever, whether past, future or presently arisen, whether in oneself or external, whether gross or subtle, whether inferior or superior, whether far or near, must with

អញ នុំជាអញ នុំជាខ្លួនអញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹង
យល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ រូបឯណាមួយជាអតីតក្តី ជា
អនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោក
ទាបក្តី ឧត្តមក្តី រូបណាដែលមានក្នុងទីស្វាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី រូបទាំងអស់នោះ ក៏
គ្រាន់តែជារូប (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុំដោយ
ប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុំមិនមែនរបស់អញ នុំមិន
មែនជាអញ នុំមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

វេទនាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី
ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វេទនាណាដែលមាន
ក្នុងទីស្វាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វេទនាទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវេទនា (ប៉ុណ្ណោះ
ឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុំដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិត
យ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុំមិនមែនរបស់អញ នុំមិនមែនជាអញ នុំមិនមែនជា
ខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

សញ្ញាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី
ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សញ្ញាណាដែលមាន
ក្នុងទីស្វាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សញ្ញាទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាសញ្ញា (ប៉ុណ្ណោះ
ឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុំដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិត

right view how it is, be regarded thus: 'This is not mine, this is not me, this is not myself.'

"Any kind of determinations whatever, whether past, future or presently arisen, whether in oneself or external, whether gross or subtle, whether inferior or superior, whether far or near, must with right view how it is, be regarded thus: 'This is not mine, this is not me, this is not myself.'

"Any kind of consciousness whatever, whether past, future or presently arisen, whether in oneself or external, whether gross or subtle, whether inferior or superior, whether far or near, must with right view how it is, be regarded thus: 'This is not mine, this is not me, this is not myself.'

"By the time, monks, a noble disciple who has heard the truth and sees thus, he gets disenchanted with form, disenchanted with feeling, disenchanted with perception, disenchanted with determinations, and disenchanted with consciousness.

"By the time he gets disenchanted, passion fades out. With the

យ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជា
ខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

សង្ខារទាំងឡាយឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី
ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សង្ខារ
ទាំងឡាយណាដែលមានក្នុងទីស្វាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សង្ខារទាំងឡាយទាំងអស់
នោះក៏គ្រាន់តែជាសង្ខារ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ
ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះ
មិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

វិញ្ញាណឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី
ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វិញ្ញាណណាដែលមាន
ក្នុងទីស្វាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវិញ្ញាណ
(ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាម
សេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះ
មិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកបានស្តាប់ហើយ យល់ឃើញយ៉ាង
នេះ ក៏នឿយណាយក្នុងរូបផង នឿយណាយក្នុងវេទនាផង នឿយណាយក្នុង
សញ្ញាផង នឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងវិញ្ញាណ
ផង កាលបើនឿយណាយ (យ៉ាងនេះហើយ) ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ចិត្តក៏ផុត

fading of passion, he is fully released. When released, there is knowledge that he is released. He understands: 'Birth is ended, the holy life has been lived out, what can be done is done, there is nothing further for this world.'"

That is what the Exalted One said. The group of five monks was pleased by his words. Now during this utterance, the minds of the group of five monks were liberated from cankers through clinging no more¹⁵.

¹⁵ So, D. S. (2508). *Prajumbhāṇavāra-bisesa-pali-pre*, pp. 225-240. & Thera Ñānamoli. (1993). *Anatta-lakkhana Sutta: The Discourse on the Not-self Characteristic*. Retrieved from <https://www.accesstoinight.org/tipitaka/sn/sn22/sn22.059.nymo.html>.

ស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ព្រោះកិរិយាប្រាសចាកតម្រេក កាលដែលចិត្តផុត
 ស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ ញាណ (របស់អរិយសាវកនោះ) ក៏កើតឡើង
 ប្រាកដថា ចិត្ត (របស់អញ) ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ (អរិយសាវក
 នោះ) ក៏ដឹងច្បាស់ដូច្នេះថា ជាតិ (របស់អញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយធម៌
 អញបាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើ អញក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅ
 ពីនេះ មិនមាន (ដល់អញ) ឡើយ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់បានសំដែងនូវសូត្រនេះចប់ហើយ ។
 បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មានចិត្តត្រេកអររីករាយចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏
 មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់កំពុងត្រាស់
 សំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង៥ រូប បានរួចស្រឡះហើយចាក
 អាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ (ថាអញថាយើង) ទៀតឡើយ¹⁵ ។

¹⁵ បណ្ឌិត សែម សួរ (២៥០៨). ប្រជុំភាណាវរពិសេស-បាលីប្រែ ទំព័រ ២២៥-២៤០. និងព្រះថេរ ញាណ
 មោលី. (១៩៩៣). អនុត្តលក្ខណសូត្រៈ សូត្រស្តីពីអនុត្តលក្ខណៈ. ដកស្រង់ចេញពី [https://www.
 accesstoinsight.org/tipitaka/sn/sn22/sn22.059.nymo.html](https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/sn/sn22/sn22.059.nymo.html).

References

1. The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 28*.
2. The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 29*.
3. The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 41*.
4. The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 42*.
5. The Tripitaka Commission. (1930-68). *The Khmer Tripitaka, Vol. 46*.
6. So, D. S. (2508). *Prajumbhāṇavāra-bisesa-pali-pre*.
7. Thera Ñanamoli. (1993). Anatta-lakkhana Sutta: The Discourse on the Not-self Characteristic. Retrieved from <https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/sn/sn22/sn22.059.nymo.html>.
8. Bhikkhu Thanissaro. (19997). Nakula Sutta: Nakula's Parents. <https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an06/an06.016.than.html>.
9. Bhikkhu Thānissaro. (1997). Acintita Sutta. Retrieved from <https://www.accesstoinsight.org/tipitaka/an/an04/an04.077.than.html>.
10. Bhikkhu Thānissaro. (1994). Cūlakammavibhaṅga Sutta. Retrieved from <https://www.accesstoinsight.org/ati/tipitaka/mn/mn.135.nymo.html>.
11. Bhikkhu Thānissaro. (n.d.). Tama Sutta. Retrieved from https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN4_85.html.
12. Bhikkhu Thānissaro. (n.d.). Sumana Sutta. Retrieved from https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN5_31.html.
13. F.L. Woodward, M.A. (2001). *Anguttara-Nikāya in Gift*.
14. Tan, P. (2005). Anuttariya Sutta 2. Retrieved from <http://www.themindcentre.org/dharmafarer/wp-content/uploads/2009/12/14.15->

ឯកសារយោង

១. ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ២៨.
២. ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ២៩.
៣. ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤១.
៤. ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤២.
៥. ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក (១៩៣០-៦៨). ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៤៦.
៦. បណ្ឌិត សែម សុរ (២៥០៨). ប្រជុំភាណវារពិសេស-បាលីប្រែ.
៧. ព្រះថេរ ញាណមោលី. (១៩៩៣). អនត្តលក្ខណសូត្រៈ សូត្រស្តីពីអនត្តលក្ខណៈ. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstoinight.org/tipitaka/sn/sn22/sn22.059.nymo.html>.
៨. ភិក្ខុ Thanissaro. (១៩៩៧). នកុលសូត្រៈ នកុលមាតានកុលបិដក. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstoinight.org/tipitaka/an/an06/an06.016.than.html>.
៩. ភិក្ខុ Thānissaro (១៩៩៧). អាចិន្តិតាសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstoinight.org/tipitaka/an/an04/an04.077.than.html>.
១០. ភិក្ខុ Thānissaro (១៩៩៤). ចូឡកម្មវិភង្គសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី <https://www.accesstoinight.org/ati/tipitaka/mn/mn.135.nymo.html>.
១១. ភិក្ខុ Thānissaro. តមសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN_4_85.html.
១២. ភិក្ខុ Thānissaro . សុមនសូត្រ. ដកស្រង់ចេញពី https://www.dhammatalks.org/suttas/AN/AN_5_31.html.
១៣. លោក F.L. Woeward. (២០០១). អង្គត្ថនិកាយ ក្នុងទក្ខណៈ.
១៤. លោក Tan, P. (២០០៥). អនុត្តរិយសូត្រ ២. ដកស្រង់ចេញពី <http://>

Anuttariya-S-2-a6.30-pi ya. Pdf.

15. Chamroeun, H. (B.C. 2557). *Khmer Manorthapurani Commentary, Vol, 41*.
16. Savong, D.B. (B.E. 2555). *Dānakathā*.
17. Pathama-samvasa Sutta h&w.htm. (n.d.). Pathama-samvasa Sutta.
Retrieved from <http://www.myanmar.net/nibbana/h&w.htm>.
18. Suttas.come. (n.d.). Valahaka Vagga. Retrieved from <http://www.suttas.com/third-fifty.html>.

www.themindingcentre.org/dharmafarer/wp-content/
uploads/2009/12/14.15-Anuttariya-S-2-a6.30-pi ya. Pdf.

១៥. លោកគ្រូធម្មាចារ្យ ហាយ ចំរើន (២៥៥៣). ព្រះអង្គកថាមនោរថបូរណី
ភាគ ៤១.

១៦. លោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ធម្មាចារ្យ ប៊ុត សាវង្ស (២៥៥៥). ទានកថា.

១៧. Pathama-samvasa Sutta h&w.htm. (n.d.). បឋមសង្ខាសសូត្រ.

ដកស្រង់ចេញពី [http://www. myan ma rnet.net/nibbana/h&w.htm](http://www.myanma.rnet.net/nibbana/h&w.htm).

១៨. Suttas. come. (n.d.). វិលាហក វគ្គ. ដកស្រង់ចេញពី [http://www.
suttas.com/ third -fifty.html](http://www.suttas.com/third-fifty.html).

អ្នកមានឧបការៈក្នុងធម្មទាន

❖ អ្នកត្រូវពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ

១. ភិក្ខុមេត្តាធនោ មឿន សីន
២. សាមណេរ អនុត្តរធម្មោ នី សុផានុត
៣. សាមណេរ មី នី
៤. សាមណេរ អឿន អេង
៥. សាមណេរ ឡុង ជីវ៉ា

❖ អ្នកត្រូវពិនិត្យភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេស

១. បងប្រុស វ៉ែន សារ៉ែន
២. បងស្រី សែម ភីរ៉ាត់

❖ សៀវភៅរបស់ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាពបានសរសេររួច៖

១. កម្មឱ្យផលតាមលំដាប់ (Order of Kamma)
២. កម្មឱ្យផលតាមកាល (Time of Effect)
៣. ឋានសួគ៌ ៦ ជាន់ (The Six Heavenly Worlds)
៤. ប្រវត្តិព្រះចេតិយនានា នៅប្រទេសភូមា
៥. គោលធម៌គួរយល់ដឹង ភាគ១ (The Principles of Dhamma To Be Known Part I)
៦. គោលធម៌គួរយល់ដឹង ភាគ២ (The Principles of Dhamma To Be Known Part II) ។

រាយនាមពុទ្ធបរិស័ទចូលរួមបោះពុម្ពសៀវភៅនេះ មានដូចតទៅ៖

<p>១. ភិក្ខុបាគរតោ ជាត់ សុភន ១០ ម៉ឺនរៀល</p> <p>២. ឧបាសិកា សួន ស៊ីណាត ៧០ ដុល្លារ</p> <p>៣. ឧបាសិកា គឹម សុវណ្ណា ១០០ អូស្ត្រាលី</p> <p>៤. ឧបាសិកា ម៉េង ប៊ុន្វារី ៥០ ដុល្លារ</p> <p>៥. ឧបាសិកា អ៊ុង ជាលីដា ៥០ ដុល្លារ</p> <p>ញាតិញ្ញោមចូលតាមរយៈឧបាសិកាអ៊ុង ជាលីដា បានបង្គុយសរុប ២៩០ ដុល្លារ មានរាយនាមដូចតទៅ៖</p> <p>៦. ឧបាសិកា ពឹង យក់មុនី និងឧបាសក ឡាយ គឹមហ៊ឺ និង បុត្រី ហេឡេន</p> <p>៧. ឧបាសិកា ហ៊ឹមចាន់ថេន និងស្វាមីព្រមទាំងបុត្រ + ៨. ឧបាសិកា អ៊ុង សុម៉ាលី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>៩. ឧបាសក វិសាល + ១០. ឧបាសិកា ចាវ មី មី និងស្វាមី</p> <p>១១. ឧបាសិកា ឈាត សាទុំ+១២. ឧបាសិកា លី គឹមសាន</p> <p>ញាតិញ្ញោមចូលតាមរយៈឧបាសិកាលីម ចាវី បានបង្គុយសរុប ១០០ ដុល្លារ មានរាយនាមដូចតទៅ៖</p> <p>១៣. ឧបាសិកា ខុជ សម្បត្តិ និងកូនចៅ</p> <p>១៤. ឧបាសិកា សេង យុវីជា ព្រមទាំងបុត្រ</p>	<p>១៥. ឧបាសិកា ឈឹម ថាវី និង ម្តាយព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>១៦. ឧបាសិកា គុជ ឡាំងអេង និង កូនចៅ</p> <p>១៧. ឧបាសិកា ភឹម វណ្ណា និងស្វាមី ព្រមទាំងកូន</p> <p>១៨. ឧបាសិកា ធីម សុគន្ធ និង ស្វាមី</p> <p>១៩. ឧបាសិកា Lor Lakhena និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូន+ ២០. ឧបាសិកា Navi Nuth និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>២១. ឧបាសិកា ឈរ សុភាព និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>២២. ឧបាសិកា ឡេ សុវណ្ណារី ហៅស្រីមុំ ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>២៣. ឧបាសិកា Nay sokha និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>២៤. ឧបាសិកា Chantha Sok និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>២៥. ឧបាសិកា Lor Hour ព្រមទាំងបុត្រ</p> <p>២៦. ឧបាសិកា លី ម៉េង</p> <p>២៧. ឧបាសិកា ញឹក ស៊ីថន ៥០\$</p> <p>២៨. ឧបាសិកា ម៉ា សុភី</p> <p>២៩. ឧបាសិកា មុយ ហេង</p> <p>៣០. សាមណេរ ណាប់ ជុន ១០\$</p> <p>៣១. អ្នកគ្រូជីវ យ៉ា ១០\$</p>
--	---

ការសន្សំបុណ្យនាំមកនូវសេចក្តីសុខ

The Accumlation of Wholesome Deed Brings Happiness

ISBN-13: 978-9924-9461-1-3

9 789924 946113 >